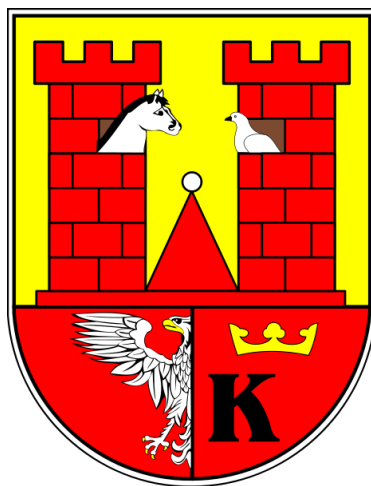

Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024

***„Rozwój jest tym, co czynią jednostki i grupy społeczne, a nie tym, co jest
robione dla nich”***

INICJATYWAŁOKALNA.PL

Włoszczowa 2015

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	4
I.1. Strategia jako instrument kreowania polityki rozwoju	4
I.1.1. Proces konstruowania dokumentu Strategii.....	4
I.1.2 Struktura dokumentu.....	6
I.2. Raport diagnostyczny o stanie społeczno-gospodarczym. Wnioski z analizy sytuacji społeczno-gospodarczej	6
I.3. Wnioski z raportu z konsultacji społecznych.....	7
II. CZĘŚĆ PROGRAMUJĄCO-STRATEGICZNA.....	9
II.1. Analiza obszarów problemowych	9
II.1.1 Analiza SWOT	9
II.1.2 Drzewo problemów	14
II.1.3 Drzewo celów	15
II.2. Kierunki rozwoju Gminy Włoszczowa	16
II.2.1 Wizja i misja rozwoju Gminy Włoszczowa	16
II.2.2 Cele szczegółowe i działania priorytetowe	18
II.2.3 Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań priorytetowych	27
II.3. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym i regionalnym oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego	31
II.4. Źródła finansowania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii oraz harmonogram ich realizacji	35
II.5. Analiza wpływu realizacji Strategii na środowisko	48
III. CZĘŚĆ WDROŻENIOWA.....	57
III.1. Ewaluacja i monitoring Strategii na lata 2015-2024.....	57
III.2. Wskaźniki realizacji Strategii.....	60
Spis tabel	62
Spis rysunków	62
Spis schematów	62

Wstęp

Zarządzanie gminą związane jest z podejmowaniem szeregu działań i decyzji ważnych dla lokalnej społeczności. Aby efektywnie zarządzać gminą potrzebny jest wieloletni plan, który będzie wskazywać przyszłe kierunki rozwoju jednostki. Głównym celem tworzenia dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia Rozwoju, jest zdiagnozowanie priorytetowych kierunków rozwoju zmierzających do rozwoju społeczno-gospodarczego. Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju i zawierający takie kierunki oraz działania priorytetowe, które są niezbędne do realizacji przyjętych założeń i zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Opracowanie Strategii Rozwoju pozwala na określenie najbardziej efektywnych działań mogących zapewnić dynamiczny rozwój całego obszaru, stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz powstawanie nowych inicjatyw społecznych. Istotną cechą Strategii jest budowa wizerunku gminy. Wizerunek stanowi bowiem wizytówkę jednostki oraz jest źródłem informacji dla podmiotów gospodarczych, inwestorów i społeczności lokalnej o długoterminowych uwarunkowaniach rozwoju przyjętych przez gminę oraz o sposobach rozwiązywania pojawiających się problemów. Za sprawą dokumentu strategicznego dana jednostka terytorialna może efektywnie wykorzystać własne zasoby, w tym zasoby finansowe, rzeczowe czy społeczne, oraz określić sposoby przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom.

Niniejszy dokument strategiczny zawiera informacje dotyczące kierunków rozwoju Gminy Włoszczowa oraz działań związanych z ich realizacją w latach 2015-2024. Horyzont czasowy, jakim objęta jest Strategia, związany jest z rozpoczynającą się perspektywą finansową Unii Europejskiej, a więc latami 2014-2020. Aby móc w pełni wykorzystać szanse, jakie dają środki unijne, należy podjąć odpowiednie działania. W tym celu opracowano Strategię, jako podstawowy dokument zawierający priorytetowe kierunki rozwoju gminy obejmujący nowy okres programowania unijnego.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

I.1. Strategia jako instrument kreowania polityki rozwoju

Niniejszy dokument *Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024* stanowi odpowiedź samorządu gminnego na zmiany społeczno-gospodarcze wymagające nowego spojrzenia na posiadane aspiracje, zasoby i perspektywy rozwoju gminy.

W Strategii zaprezentowana została Wizja 2024, Misja oraz cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji w wymienionym okresie jej obowiązywania. Wyróżniono również działania priorytetowe, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Strategia Gminy Włoszczowa jest dokumentem otwartym, co oznacza, iż w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej zawartych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym również kreowanie nowych działań oraz korekta tych, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia. Działania te umożliwią dostosowanie dokumentu do zmieniającego się otoczenia oraz do skutecznego realizowania założeń dokumentu.

I.1.1. Proces konstruowania dokumentu Strategii

Proces prac nad Strategią był okazją do dialogu przedstawicieli różnych środowisk nad stanem obecnym, ale przede wszystkim nad przyszłością gminy. Dzięki prowadzonym dyskusjom uzyskano odpowiedzi na podstawowe pytania dotyczące przyszłego rozwoju, takie jak: dokąd zmierzamy? co chcemy oraz w jaki sposób chcemy to osiągnąć? Dało to możliwość skonstruowania dokumentu, który w swoim założeniu ma służyć całej społeczności Gminy Włoszczowa.

Proces prac związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrożeniem Strategii Rozwoju rozpoczęto w sierpniu, a zakończono w listopadzie 2014 roku. Prace nad Strategią były koordynowane przez Zespół ds. Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2014-2024 powołany 29.08.2014 r. przez Burmistrza Gminy Włoszczowa. W skład Zespołu weszło 17 członków (Zarządzenie Nr 120.53.2014 Burmistrza Gminy Włoszczowa z dnia 29 sierpnia 2014 r.¹). Prace nad Strategią zainaugurowano konferencją, w której wzięli udział przedstawiciele Rady Miejskiej oraz Urzędu Gminy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, mieszkańcy oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych oraz studenci.

¹ Zarządzenie Burmistrza Gminy Włoszczowa Nr 120.53.2014 z dnia 29.08.2014 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2014-2024.

Prace nad dokumentem Strategii opierały się na wykorzystaniu szeregu wzajemnie uzupełniających się metod prac analitycznych i partycypacyjnych, spośród których wymienić należy:

- analizę danych zastanych,
- badania społeczne wśród mieszkańców gminy,
- analizy strategiczne,
- spotkania warsztatowe Zespołu ds. Strategii Rozwoju,
- spotkania warsztatowe z przedstawicielami instytucji oraz przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi, a także młodzieżą mieszkającą na terenie miasta.

Strategia powstała w oparciu o dokument *Diagnoza Strategiczna na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*, w którym przedstawiono sytuację społeczno-gospodarczą gminy, a także na podstawie wniosków zgłoszonych podczas konsultacji społecznych i warsztatów z różnymi podmiotami środowiska lokalnego. Po zebraniu i przeanalizowaniu wszystkich danych opracowano Projekt Strategii, który został udostępniony wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy.

Do głównych materiałów źródłowych, stanowiących materiał analityczny i podstawę do opracowania Strategii, wraz z załącznikami, należą:

- dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- wnioski z ankiet przeprowadzonych podczas wywiadów grupowych oraz uzyskanych drogą elektroniczną na skrzynkę mailową Urzędu Gminy,
- badania ankietowe przeprowadzone drogą telefoniczną oraz zebrane w terenie,
- wnioski zebrane na podstawie dostarczonych przez różne podmioty fiszek projektowych,
- wnioski zgłaszane podczas wywiadów grupowych.

W wyniku prac nad *Strategią Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024* opracowano: *Diagnozę Strategiczną na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024* oraz *Raport z badania opinii mieszkańców przygotowany na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*.

I.1.2. Struktura dokumentu

Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024 składa się z trzech zasadniczych części odpowiadających logice procesu strategicznego: pierwsza jest częścią wprowadzającą, druga programująco-strategiczną, zaś trzecia – wdrożeniową.

Główne przesłanki procesu powstawania Strategii ujęto w części pierwszej: przebieg procesu tworzenia Strategii, wykorzystane metody oraz powody, które skutkowały podjęciem decyzji o przystąpieniu do prac.

W drugiej części, najważniejszej z punktu planowania strategicznego, wskazano problemy oraz kierunki ich rozwiązania. Przedstawione zostały cele szczegółowe i działania priorytetowe odpowiadające przyjętej misji rozwoju gminy.

Zwieńczeniem dokumentu jest część trzecia, w której zostało ujęte wdrażanie i monitorowanie Strategii wraz z zestawieniem wskaźników służących do oceny Strategii, procedur i odpowiedzialności.

I.2. Raport diagnostyczny o stanie społeczno-gospodarczym. Wnioski z analizy sytuacji społeczno-gospodarczej

Szczegółowa diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Włoszczowa została przedstawiona w dokumencie *Diagnoza Strategiczna na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*. W Diagnozie przedstawiono uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe. Porównano wybrane dziedziny rozwoju do średniej krajowej, wojewódzkiej oraz do wybranych jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa świętokrzyskiego. Poniżej przedstawione zostały wnioski z wybranych dziedzin społecznych i gospodarczych.

Niewątpliwie atutem Gminy Włoszczowa jest linia kolejowa o znaczeniu międzyregionalnym, która przebiega przez środek gminy z północnego-wschodu na południowy-zachód, od strony zachodniej miasta Włoszczowa. Linia kolejowa numer 4, stanowiąca obiekt będący w zasobach kolejnictwa Unii Europejskiej (symbol E6 C65) aktualnie dostosowana jest do kursowania pociągów z prędkością od 200 do 250 km/h.

Atutem Gminy Włoszczowa jest również bardzo duża leśistość – lasy stanowią bowiem 44,16% powierzchni gminy.

W roku 2013 Gminę Włoszczowa zamieszkiwało 20 008 osób, odnotowuje się jednak spadek liczby ludności, który wynika głównie z malejącego salda migracji (ujemne). Spada liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (18% w roku 2013, spadek o 4,9% od roku 2003) oraz produkcyjnym (62,9% w roku 2013, spadek o 0,4% od roku 2008), a tym samym rośnie odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (19% w roku 2013, wzrost o 3,2% od roku 2003).

Gmina Włoszczowa może pochwalić się dużą liczbą organizacji pozarządowych na swoim terenie, jednak brakuje ich aktywności, nie ma współpracy na rzecz rozwoju lokalnego między organizacjami a otoczeniem zewnętrznym.

Liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w porównaniu do województwa (138) i kraju (167) jest niska i wyniosła w 2013 roku 120. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców również jest dużo niższa niż średnia dla województwa oraz dla kraju.

Dochody ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca podlegają wahaniom, taka sytuacja występuje również w przypadku wydatków w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Najważniejszym wskaźnikiem obrazującym rozwój jest ilość dochodów własnych w dochodach ogółem. Wskaźnik ten dla analizowanej jednostki wynosi 52,61%, co świadczy o samodzielności finansowej gminy w zakresie wydatkowania środków finansowych, czyli także o stopniu decentralizacji.

Prawie 72,8% mieszkańców gminy korzysta z instalacji wodociągowej, 49,6% z sieci kanalizacyjnej. Wartości te są nieznacznie niższe niż średnia dla województwa i dla kraju.

I.3. Wnioski z raportu z konsultacji społecznych

W trakcie opracowywania dokumentu przeprowadzone zostały konsultacje społeczne. Zorganizowano warsztaty z przedstawicielami różnych grup społecznych, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, samorządu oraz z dziećmi i młodzieżą. Organizowane były spotkania Zespołu ds. Strategii Rozwoju, w trakcie których opracowane zostały wizja, misja i cele strategiczne. W trakcie procesu konsultacji społecznych zebrane

zostały fiszki projektowe z zaproponowanymi przez przedstawicieli różnych środowisk zadaniami do realizacji. Zespół strategiczny na podstawie zebranych materiałów oraz własnych pomysłów wybrał zadania, które zostały wskazane w niniejszym dokumencie.

Na etapie konsultacji społecznych przeprowadzono badania ankietowe drogą telefoniczną, w trakcie warsztatów grupowych oraz podczas wywiadów terenowych wśród mieszkańców Włoszczowy.

Ankietowani mieszkańcy gminy odpowiadali na pytania o dalszy kierunek rozwoju gminy, o problemy jakie dostrzegają w swoim mieście oraz o potrzebę realizacji przedsięwzięcia.

Jako główny kierunek rozwoju gminy 24% badanych wskazało inwestycje w miejsca pracy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców. Mieszkańcy wskazali również: inwestycje w infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną oraz godziwe wynagrodzenie. Wymieniano też, jako głównie kierunki rozwoju gminy: wspieranie mikro i małych przedsiębiorstw, wspieranie inicjatyw społecznych, poprawę infrastruktury drogowej oraz ekologię i dbałość o stan środowiska naturalnego.

23% badanych jako główny problem gminy wskazało złą sytuację na rynku pracy i wysokie bezrobocie. Inne problemy to: zły stan dróg, w tym obniżenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zły stan infrastruktury technicznej, niewystarczająca komunikacja z władzą, niedostateczna oferta rekreacyjna, mała ilość przedszkoli oraz brak żłobka, a także niski poziom życia mieszkańców.

Główne priorytety wskazane przez mieszkańców, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane do roku 2020 to: poprawa sytuacji na rynku pracy, podjęcie zadań w kierunku wsparcia rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej i promocji turystycznej regionu, a także poprawa infrastruktury drogowej i wspieranie małej przedsiębiorczości oraz przedsiębiorczości społecznej. Ważnymi priorytetami dla badanych są także: budowa obwodnicy Włoszczowy, pozyskiwanie zewnętrznych inwestorów i wspieranie przedsiębiorczości.

Szczegółową analizę przeprowadzonych badań ankietowych zaprezentowano w opracowaniu *Raport z badania opinii mieszkańców przygotowany na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*. W dokumencie Strategii zostały uwzględnione uwagi oraz sugestie mieszkańców co do kierunków rozwoju miasta oraz propozycje zadań do realizacji.

II. CZĘŚĆ PROGRAMUJĄCO-STRATEGICZNA

II.1. Analiza obszarów problemowych

II.1.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Często dzieli się je również na czynniki wewnętrzne (opisujące mocne i słabe strony danej jednostki) oraz czynniki zewnętrzne (czyli szanse i zagrożenia wynikające z jej mikro- i makrootoczenia). Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) są zależne m.in. od władz lokalnych i lokalnej społeczności, natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) należące do otoczenia bliższego i dalszego są niezależne od władz danej jednostki, a także jej mieszkańców.

Tabela 1 Schemat analizy SWOT

S	<i>Strengths</i>	Silne strony, atuty, zalety	ZASOBY
W	<i>Weaknesses</i>	Słabe strony, słabości, wady	
O	<i>Opportunities</i>	Szanse, możliwości, okazje	OTOCZENIE
T	<i>Threats</i>	Zagrożenia, trudności	

Źródło: Opracowanie własne

Poniższa analiza SWOT została przeprowadzona dla Gminy Włoszczowa jako część *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*. Obejmuje ona główne elementy mające wpływ na rozwój regionu. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Strategią, w tym dane Urzędu Gminy, dane GUS, informacje zebrane podczas warsztatów grupowych, przeprowadzonego badania ankietowego, a także na podstawie obserwacji własnych.

Tabela 2 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Linia kolejowa o znaczeniu międzyregionalnym przystosowana do ruchu pasażerskiego – międzyregionalny korytarz transportowy E65. - Doświadczenie jednostki oraz różnych podmiotów z terenu gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. - Duża powierzchnia lasów na terenie gminy. - Kilka dużych i rozwijających się przedsiębiorstw. - Kilka silnych organizacji pozarządowych mogących realizować zadania gminy na zasadzie wsparcia lub powierzenia.	- Brak obwodnicy miasta Włoszczowy. - Niewystarczający stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy Włoszczowa. - Wyższy niż średnia w Polsce udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. - Mała liczba nowo powstających przedsiębiorstw. - Brak opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczającego tereny inwestycyjne i mieszkaniowe. - Brak możliwości zabudowy mieszkaniowej w ścisłym centrum miasta i jego pobliżu. - Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna. - Niedostosowana do potrzeb mieszkańców i turystów infrastruktura sportowa i rekreacyjna, w tym dla osób w wieku 50+ oraz dla rodzin. - Słabe wykorzystanie technik informacyjno - komunikacyjnych (TIK) w instytucjach publicznych. - Zbyt mała liczba miejsc parkingowych na terenie centrum miasta. - Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców. - Brak kompleksowego systemu monitoringu miasta. - Niezadawalający stan techniczny budynków, w których funkcjonują przedszkola. - Brak żłobka. - Zbyt mała liczba miejsc w przedszkolach w stosunku do potrzeb mieszkańców. - Brak parku miejskiego i mała ilość zieleni urządzonej na terenie miasta.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Wydłużająca się średnia długość życia oraz wzrost średniego wieku mieszkańców Polski i Europy. 2. Opłacalność wykorzystania zielonej energii jako sposobu na ograniczanie niskiej emisji. 3. Możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej w latach 2014-2020 na inwestycje gospodarcze, społeczne.	1. Depopulacja mieszkańców regionu. 2. Atrakcyjność i konkurencyjność obszarów gospodarczych z innych regionów.

Źródło: Opracowanie własne

WNIOSKI:

1. Gmina Włoszczowa powinna wykorzystać szansę na rozwój jaką dają fundusze unijne. Możliwość uzyskania dofinansowania z Unii Europejskiej na realizację nowych projektów oraz istnienie różnych form partnerstw sektora społeczno-gospodarczego daje szereg nowych perspektyw rozwoju. Pozyskanie środków zewnętrznych daje możliwości realizacji zadań dotyczących infrastruktury technicznej m.in.: budowy obwodnicy miasta oraz zwiększenia stopnia zwodociągowania i skanalizowania gminy. Ponadto doświadczenie jednostki w pozyskiwaniu środków zewnętrznych również jest ważnym aspektem, który powinien zostać wykorzystany przy realizacji kolejnych projektów m.in. projektów infrastrukturalnych.
2. Niska liczba nowo powstających przedsiębiorstw oraz wyższy niż średnia w Polsce udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym sugeruje spadek przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy oraz małą ilość nowych inwestorów zewnętrznych na jej terenie. Mając na uwadze zidentyfikowane słabe strony, istotne w dalszym rozwoju gminy jest pobudzenie aktywności gospodarczej jej mieszkańców, utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości, którego zadaniem byłoby zachęcanie młodych osób do prowadzenia własnej firmy i wspieranie jej w początkowym okresie działalności.
3. Czyste środowisko, duża lesistość terenu, walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz liczne obiekty dziedzictwa kulturowego z pewnością wpłyną na rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej. Ma to również duże znaczenie dla pobudzenia przedsiębiorczości na terenie gminy.
4. Rosnące zainteresowanie aktywnym spędzaniem czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz prowadzeniem zdrowego trybu życia wskazuje na potrzebę inwestycji

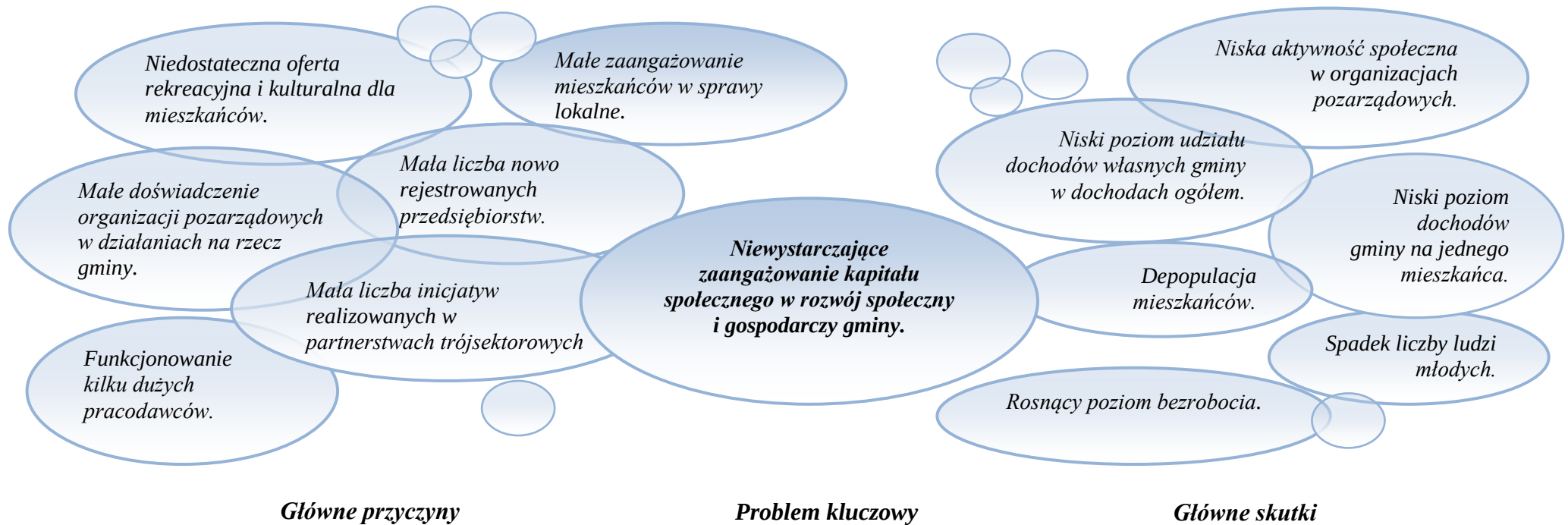
w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, które będą skierowane zarówno do mieszkańców, jak i turystów odwiedzających gminę. Warto zwrócić uwagę na poszerzenie aktualnej oferty sportowej i wykonanie inwestycji mających na celu polepszenie bazy obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz wprowadzenie nowych usług.

5. Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców może stanowić poważny problem dla gminy w przyszłości. Koncepcja kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem *myśleć globalnie – działać lokalnie* powinna mieć miejsce już wśród najmłodszych mieszkańców gminy. Najprostszym sposobem na upowszechnianie tej wiedzy jest organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zajęcia takie można realizować jako projekty miękkie finansowane z funduszy unijnych.
6. Ważne z punktu widzenia rozwoju gminy jest inwestowanie w rozwój oraz upowszechnianie technologii informacyjno-komunikacyjnych. TIK jest obecnie dziedziną, która przenika przez wszystkie sfery życia społecznego i gospodarczego. Dzięki nowej perspektywie finansowej będzie możliwość zwiększenia zastosowania TIK w instytucjach publicznych.
7. Aby każde dziecko miało miejsce w żłobku/przedszkolu niezbędne są inwestycje w tym zakresie. Jest to aspekt bardzo ważny z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości oraz poprawy sytuacji na rynku pracy. Rodzice, szczególnie mamy będące na urloпах macierzyńskich/rodzicielskich/wychowawczych, poszukują możliwości powrotu na rynek pracy, ale najpierw muszą mieć zagwarantowaną opiekę nad swoją pociechą. Budynki przedszkoli powinny zostać odnowione w celu zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym w nich podopiecznym i wychowawcom, a także zachowania podstawowych standardów w tego typu obiektach użyteczności publicznej. Gmina może ubiegać się o dofinansowanie na ten cel w ramach środków unijnych perspektywy finansowej na lata 2014-2020.
8. Ważnym elementem poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Włoszczowy będzie montaż kompleksowego monitoringu. W związku z tym warto zainwestować w systemy, które nie tylko będą mogły poprawić skuteczność w ustaleniu sprawcy zdarzenia, ale będą też zapobiegać ich powstawaniu i wpłyną pozytywnie na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.
9. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost liczby samochodów osobowych. Mając na uwadze, iż do Włoszczowy przyjeżdża coraz więcej osób z terenu całej gminy,

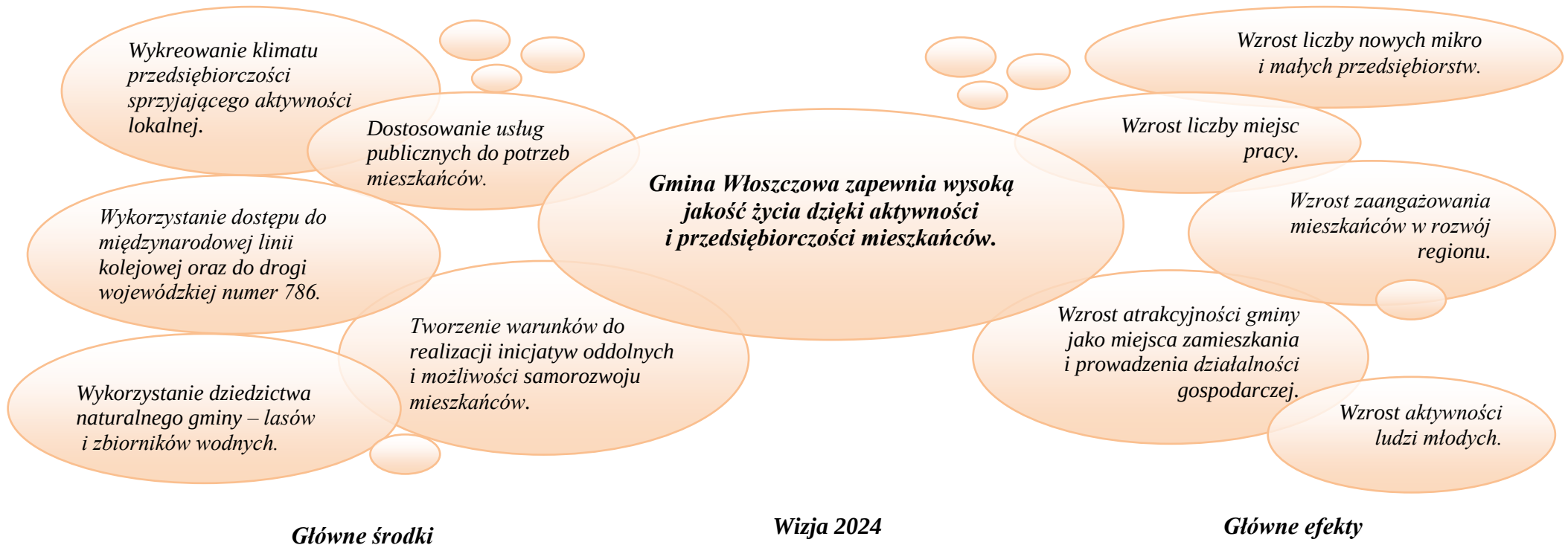
koniecznym jest zwiększenie liczby miejsc parkingowych, zwłaszcza w centrum miasta. Ponadto, wyznaczenie miejsc parkingowych wpłynie na poprawę bezpieczeństwa zarówno użytkowników samochodów, jak i pieszych.

10. Depopulacja jest widoczna nie tylko na terenie Gminy Włoszczowy. Obecnie jest to problem zauważalny w całym kraju oraz w krajach Unii Europejskiej. Gmina Włoszczowa chce zaoferować osobom starszym dogodne warunki w zakresie czasowego lub stałego zamieszkania na jej terenie.
11. Gmina Włoszczowa jest doskonale skomunikowana – położenie w ciągu drogi wojewódzkiej 786 relacji Kielce-Częstochowa oraz dostęp do linii kolejowej międzynarodowej E65, przystosowanej do ruchu pasażerskiego. W związku z tym konieczny jest dalszy rozwój gminy, w celu poprawy jej atrakcyjności i konkurencyjności w stosunku do innych regionów. Dostęp do szlaków komunikacyjnych daje takie możliwości.

II.1.2. Drzewo problemów

II.1.3. Drzewo celów

II.2. Kierunki rozwoju Gminy Włoszczowa

Zdefiniowanie problemów Gminy Włoszczowa pozwoliło na zaproponowanie strategicznych kierunków działań. Określono Wizję 2024, Misję oraz dwa cele główne, wokół których ustalone zostały cele strategiczne, a następnie działania priorytetowe. Obszary priorytetowe będą służyć realizacji wyznaczonych celów, do których powinny dążyć władze gminy oraz wszyscy zainteresowani jej rozwojem. Wykonanie zaplanowanych działań pozwoli na realizację misji gminy oraz jej trwały wzrost gospodarczy.

II.2.1. Wizja i misja rozwoju Gminy Włoszczowa

Misja i wizja regionu to nie tylko określenie kierunków rozwoju, ale także wyraz aspiracji mieszkańców. Bez misji i wizji decyzje zarządcze bywają przypadkowe, a codzienna praca sprowadza się do mniej lub bardziej mechanicznego realizowania procedur. Wizja organizacji to wyobrażenie o jej przyszłym kształcie, a także wytyczenie dróg jej osiągnięcia, natomiast misja określa główny kierunek rozwoju, którego osiągnięcie odbywa się za pomocą realizacji celów strategicznych.

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz na podstawie zebranych informacji, sformułowano wizję, misję, dwa cele główne oraz cztery cele strategiczne. Do celów strategicznych zostały przyporządkowane działania priorytetowe wyznaczające obszary, w ramach których będą realizowane zadania.

Wizja, misja oraz cele główne przedstawione zostały na schemacie numer 1.

Schemat 1 Wizja, misja i cele główne Gminy Włoszczowa

WIZJA 2024

Gmina Włoszczowa zapewnia wysoką jakość życia dzięki aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców.

MISJA

Gmina Włoszczowa budując kapitał społeczny tworzy warunki do rozwoju aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców.

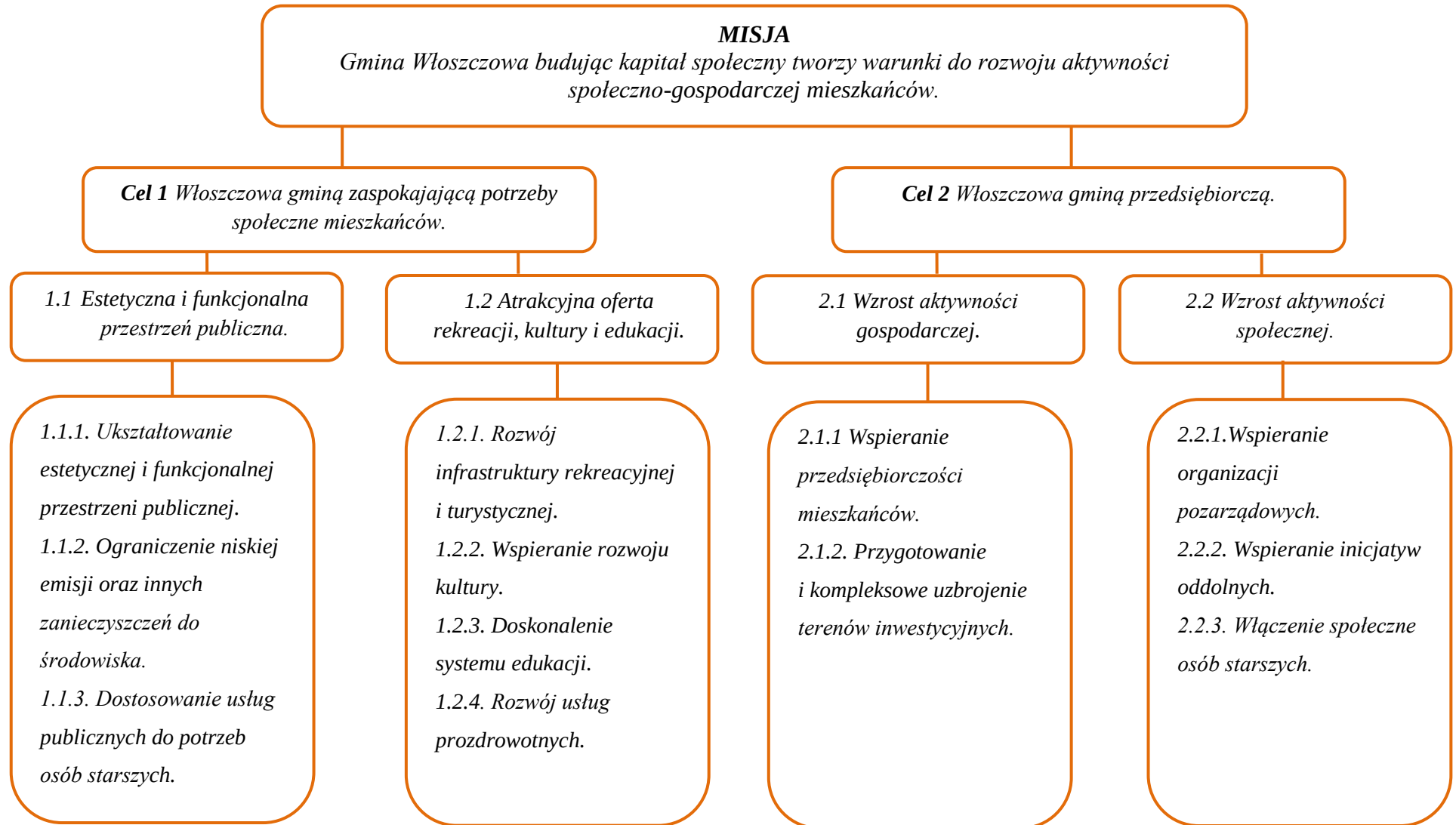
CEL 1

Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców.

CEL 2

Włoszczowa gminą przedsiębiorczą.

II.2.2. Cele szczegółowe i działania priorytetowe

Na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa wyznaczono trzy strefy priorytetowe dla rozwoju obszaru. Strefy przenikają się w zaprezentowanych celach rozwojowych Strategii.

*Strefa priorytetowa 1
Przedsiębiorczość i ludzie młodzi*

Mając na uwadze, iż na terenie gminy głównym problemem jest spadek liczby nowo rejestrowanych przedsiębiorstw oraz odpływ ludzi młodych stwierdzono, iż należy podjąć działania, których celem będzie zahamowanie tych negatywnych tendencji. W związku z tym strefa priorytetowa 1 odnosi się szczególnie do rozwoju pobudzania przedsiębiorczości i skupienia wokół niej mieszkańców, głównie ludzi młodych, ponieważ zaangażowanie kapitału społecznego umożliwi rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

*Strefa priorytetowa 2
Rekreacja, kultura i edukacja*

W celu zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańcom niezbędne jest zaspokajanie ich potrzeb. Stworzenie dogodnej oferty związanej z rekreacją, kulturą i edukacją, przystosowanej dla różnych grup społecznych, umożliwi poprawę jakości życia. W związku z tym wyznaczono strefę priorytetową 2 związaną z poprawą atrakcyjności w zakresie rekreacji, kultury i edukacji, która również będzie sprzyjać rozwojowi i pobudzaniu przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców.

*Strefa priorytetowa 3
Osoby starsze*

Analizując dane statystyczne zauważyć można tendencję związaną z demografią – spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, natomiast rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Osoby te, mimo iż nie są aktywne zawodowo, chcą być aktywne społecznie i fizycznie. Potrzebują miejsc spotkań, dostosowanej do swoich potrzeb infrastruktury publicznej, dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych i prozdrowotnych. Osoby te są aktywne *duchem i ciałem* i dlatego też należy im umożliwić pozostanie aktywnymi jak najdłużej (zarówno w sferze społecznej, jak i fizycznej). W związku z tym wyznaczono strefę priorytetową 3 związaną z oczekiwaniami osób starszych i dostosowaniem wszelkich usług publicznych do ich potrzeb.

Głównym zadaniem, jakie stoi przed władzami samorządowymi, jest ukształtowanie wizerunku gminy atrakcyjnej dla rozwoju gospodarczego, jako miejsca zamieszkania, spędzania czasu wolnego oraz rozwoju rekreacji. Wpłynie to na większą integrację mieszkańców z miejscem zamieszkania i budowę społeczeństwa obywatelskiego. Wyznaczenie priorytetów pozwoli lokalnym władzom, a także innym instytucjom odpowiedzialnym za rozwój gminy, odpowiednio skoordynować zaplanowane do realizacji zadania. W realizacji różnego rodzaju projektów ma pomóc opracowana Strategia Rozwoju Gminy, która zawiera harmonogram przyszłych zadań. Mają one przyczynić się do osiągnięcia przez gminę stawianych sobie celów szczegółowych, a przez nie – celów głównych oraz Wizji 2024.

Cel główny 1. Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców.

1.1. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna.

1.1.1. Ukształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej.

Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna niewątpliwie wpływa na zapewnienie wysokiej jakości standardów usług publicznych, co jest ważne dla obecnych i przyszłych mieszkańców gminy. Aby zapewnić te standardy należy wziąć pod uwagę, iż obecnie standardem jest możliwość załatwiania sprawy za pomocą platform internetowych, czyli e-usług. Systematyczna poprawa jakości zarządzania i obsługi mieszkańców będzie odbywać się między innymi poprzez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w życiu publicznym. Władze lokalne muszą również zwrócić szczególną uwagę na stałą poprawę standardów funkcjonowania placówek publicznych związanych z warunkami startu życiowego dzieci i młodzieży (przedszkola, szkoły, profilaktyka zdrowotna, usługi kulturalne i sportowe). Ponadto, wsparciem powinna być objęta grupa osób wykluczonych społecznie (mieszkania komunalne, pomoc społeczna, publiczna ochrona zdrowia). Priorytetem dla władz powinno być również przystosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Poza tym istotnym czynnikiem zapewnienia odpowiednich warunków życia oraz zaspokojenia elementarnych potrzeb mieszkańców są systemy infrastruktury technicznej. Na terenie miasta powinny zostać wyznaczone tereny pod budownictwo mieszkaniowe. Estetyczna i dobrze zagospodarowana (funkcjonalna) przestrzeń decyduje o konkurencyjności gminy. Stworzenie Parku Miejskiego, tj. terenów z urządzoną zielenią, będzie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców oraz pobudzać ich integrację.

1.1.2. Ograniczenie niskiej emisji oraz innych zanieczyszczeń do środowiska.

Środowisko przyrodnicze jest istotnym walorem gminy. Atut ten wymaga działań zarówno w kierunku jego zachowania, jak i ochrony. Jednocześnie konieczne są prace umożliwiające mieszkańcom korzystanie w większym stopniu z tych walorów poprzez odpowiednie i niekolidujące z wymogami ochrony środowiska urządzenie obszarów przyrodniczych gminy. Ochrona środowiska naturalnego powinna polegać również na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń. Dążenie do osiągnięcia wyższych standardów ochrony środowiska powinno być priorytetem w tej dziedzinie, zarówno dla władz, jak i dla społeczności lokalnej. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii m.in. w obiektach użyteczności publicznej i w mieszkalnictwie wielorodzinnym oraz jednorodzinym przyczyni się do redukcji emisji zanieczyszczeń. Innym istotnym elementem, który ograniczy zanieczyszczenie, będzie redukcja ruchu w mieście oraz wspieranie działalności przedsiębiorstw w zakresie produkcji energii z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii. Alternatywnym sposobem na poprawę gospodarki wodno-ściekowej jest zastosowanie przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków.

1.1.3. Dostosowanie usług publicznych do potrzeb osób starszych.

Jak pokazują statystyki, osoby starsze stanowią coraz większą grupę wśród mieszkańców gminy. Usługi publiczne dla osób starszych powinny zostać przystosowane do ich potrzeb i powinny być przekazywane w czytelny i zrozumiały sposób, aby odbiorcy mogli wykorzystywać przekazywane im informacje. Dla osób starszych ważne są: dostęp do usług opiekuńczych, medycznych i prozdrowotnych, aktywność społeczna, edukacyjna i kulturalna oraz bezpieczeństwo. W celu zrozumienia potrzeb osób starszych władze powinny prowadzić politykę senioralną, czyli realizować zadania i inicjatywy kształtujące warunki dla godnego i zdrowego starzenia się. Aby osoby starsze mogły uczestniczyć w procesie aktywnego starzenia się, należy wykorzystywać zdobyty przez całe życie potencjał i wiedzę.

1.2. Atrakcyjna oferta rekreacji, kultury i edukacji.

1.2.1. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej.

W celu zapewnienia atrakcyjnej oferty rekreacyjnej mieszkańcom gminy niezbędny jest rozwój infrastruktury i wykreowanie rozpoznawalnego produktu rekreacji, dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych. Gmina Włoszczowa posiada bardzo wysoki wskaźnik lesistości, i to właśnie lasy są jej atutem, ponieważ umożliwiają rozwój sylwoterapii (leczenie lasem). Drzewoterapia, czyli pobudzanie organizmu do samoleczenia jest wykorzystywane

w leczeniu depresji, załamania nerwowego i uzupełniająco, np. przy chorobach nowotworowych. Zagospodarowanie zbiorników wodnych na cele rekreacyjne również wpłynie na stworzenie spójnej oferty rekreacyjnej dla mieszkańców. Miejsca rekreacji sprzyjają integracji i aktywizacji społecznej. Powstanie i modernizacja już istniejących ścieżek rowerowych będzie sprzyjać edukacji oraz umożliwia profilaktykę zdrowotną. Utworzenie ścieżek do nordic walking'u również umożliwi spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu. Oferta rekreacyjna powinna być nowoczesna, wykorzystywać najnowsze technologie, tworzyć bazę do dalszego rozwoju mieszkańców. Bazę może tworzyć interaktywny obiekt, w którym będą organizowane warsztaty, pokazy dotyczące energetyki.

1.2.2. Wspieranie rozwoju kultury.

Odpowiednie stymulowanie rozwoju kultury powinno zapobiegać degradacji cennych zasobów kulturowych i przyrodniczych, jak również przyczyniać się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Ochrona dziedzictwa kulturowego może przejawiać się zadbaniami o istniejące zasoby będące w posiadaniu gminy. Z punktu widzenia mieszkańców gminy ważne jest, aby oferta kulturalna dostosowana była dla różnych grup wiekowych i mogła być zróżnicowana w zależności od preferencji, potrzeb czy oczekiwań. Obecnie dostęp do obiektów kulturalnych jest podstawową potrzebą społeczną. Również istotne są organizowane wydarzenia kulturalne, zestawienie ich w kalendarzu dostępnym dla mieszkańców oraz turystów. Są one doskonałą okazją do spotkań mieszkańców, aktywizacji społecznej. Rozwój kultury nastąpi również dzięki upamiętnieniu wydarzeń historycznych i kulturowych, które związane są z Gminą Włoszczowa. Szczególną uwagę należy zwrócić na upamiętnienie wydarzeń z grudnia 1984 roku, tj. walki o krzyże uczniów jednej z włoszczowskich szkół.

1.2.3. Doskonalenie systemu edukacji.

Edukacja to spójny system wychowania i kształcenia, w którym uczestniczą dzieci, młodzież i dorośli. Wysokiej jakości system edukacji jest bardzo ważny dla rozwoju dzieci i młodzieży, ponieważ zaczynają oni swoją *drogę* w przyszłość już od najmłodszych lat uczęszczając do żłobka, czy przedszkola. Dlatego edukacja jest tak istotna w kształtowaniu postaw małego człowieka. Organizowanie wysokiej jakości systemu kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach daje możliwość dalszego rozwoju. Edukacja jest istotną inwestycją społeczną, gospodarczą i polityczną, ponieważ ludzie wykształceni i kompetentni są najważniejszymi wartościami współczesnego świata. Doskonalenie systemu edukacji jest

procesem długofalowym i opiera się na inwestycjach w kapitał ludzki – ponieważ człowiek uczy się przez całe życie, jak i na inwestycjach infrastrukturalnych – gdyż obiekty edukacyjne muszą być dostosowane do wymogów nauczania. Baza dydaktyczna powinna zawierać m.in.: specjalistyczne sale przedmiotowe, aby uczyć przez doświadczenie. System edukacyjny powinien zostać powiązany z rynkiem pracy, tak aby dostosowywać wykształcenie do jego potrzeb. W ramach zadań wspierana będzie edukacja ukierunkowana na rozwój kompetencji kluczowych, w tym m.in.: kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości.

1.2.4. Rozwój usług prozdrowotnych.

Mając na uwadze, iż ludzie coraz częściej przykładają dużą wagę do trybu życia i zdrowia rodziny, niezbędny jest rozwój usług prozdrowotnych. Usługi prozdrowotne związane są z racjonalnym odżywianiem, systematyczną aktywnością fizyczną, radzeniem sobie ze stresem, eliminacją używek oraz umiejętnością spędzania wolnego czasu i odpoczynku. Sytuacja ta powoduje, iż usługi rekreacyjne, sportowe czy doradztwo żywieniowe są co raz częściej poszukiwane. Usługi tego typu są pożądane, a to przekłada się także na rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy. Władze powinny podjąć aktywne działania w celu prowadzenia kampanii promocyjnych związanych ze zdrowym trybem życia i aktywnością fizyczną (działalność edukacyjna i informacyjna). Kampanie tego typu powinny być także prowadzone w szkołach podstawowych i gimnazjach, ponieważ szczególnie u dzieci zauważalny jest problem nadwagi i otyłości. Również nowoczesna edukacja zdrowotna jest ważnym elementem promocji usług prozdrowotnych. Postępujący proces jej rozwoju i wzrost zainteresowania tą dziedziną przedstawicieli nauk społecznych stwarza szansę na przeniesienie akcentów ze zdrowia somatycznego na psychospołeczne.

Cel główny 2. Włoszczowa gminą przedsiębiorczą.

2.1. Wzrost aktywności gospodarczej.

2.1.1. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców.

Negatywne aspekty gospodarki przejawiające się poprzez niedostateczny poziom przedsiębiorczości (niska liczba podmiotów gospodarczych, niski poziom nowo rejestrowanych podmiotów, niedobory źródeł finansowania dla mikro i małych firm) powinny spotkać się z aktywną polityką władz zmierzającą do ograniczania ich negatywnego oddziaływania na długofalowy rozwój gospodarczy. Konieczne jest wspieranie małych

i średnich przedsiębiorstw celem ożywienia gospodarczego regionu. Zaplanowano utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym będą świadczone usługi doradcze dla rozpoczynających działalność, a także różnego rodzaju szkolenia. Wspierane będą działania w zakresie innowacyjnych rozwiązań, zastosowania nowoczesnych technologii oraz działalność w sektorze specjalizacji gospodarczej regionu. Specjalizacja gospodarcza Gminy Włoszczowa oparta jest o wykorzystanie zasobów leśnych (tereny leśne, drewno itp.). Aby zachęcić mieszkańców do aktywności gospodarczej należy wykonać szereg działań mających na celu doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej czy pozyskiwania środków zewnętrznych np. unijnych, na podjęcie/rozwój działalności gospodarczej. Wszystkie działania zmierzające do pobudzenia rozwoju przedsiębiorczości powinny mieć odzwierciedlenie w kampaniach promujących lokalną gospodarkę. Aby wykorzystać potencjał gminy należy również zagospodarować tereny położone w obrębie peronu Włoszczowa Północ na cele działalności gospodarczej.

2.1.2. Przygotowanie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych.

W celu poprawy atrakcyjności i konkurencyjności gminy niezbędne jest utworzenie terenów inwestycyjnych. Konieczne jest zatem wyznaczenie terenów inwestycyjnych, znajdujących się na obszarze gminy, a następnie ich kompleksowe uzbrojenie i przygotowanie oferty inwestycyjnej. Utworzenie terenów inwestycyjnych przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, co spowoduje zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, a tym samym powstanie nowych miejsc pracy. Na realizacji tej inwestycji skorzystają wszyscy mieszkańcy, gdyż będzie ona miała pozytywny wpływ na spadek bezrobocia, a tym samym na wzrost jakości życia mieszkańców. Stworzenie terenów inwestycyjnych przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

2.2. Wzrost aktywności społecznej

2.2.1. Wspieranie organizacji pozarządowych.

W dzisiejszych czasach ważną rolę w rozwoju odgrywa ekonomia społeczna, która powinna opierać się na wartościach takich jak: solidarność, partycypacja i samorządność. Ekonomia społeczna, wykorzystując zasoby ludzkie, działa komplementarnie do sektora prywatnego i publicznego, zapobiega wykluczeniu społecznemu oraz łagodzi napięcia społeczne. Wsparcie organizacji pozarządowych (również w sektorze turystyki) jest niezwykle ważne w pobudzaniu wszelkiej aktywności społecznej. Obecnie funkcjonuje

Powiatowe Porozumienie Organizacji Pozarządowych, które powinno być wspierane w działaniu. Tworzenie trójsektorowych partnerstw ma duże znaczenia dla dalszego rozwoju regionu, np. umożliwia aplikowanie o środki unijne, wymianę doświadczenia, efektywniejsze działanie. Integracja poprzez działania prowadzone w partnerstwie to wspólny dialog trzech sektorów dla osiągnięcia jednego celu na rzecz społeczności lokalnej. Zadaniem organizacji pozarządowych jest również wspieranie samorozwoju mieszkańców w realizacji ich zainteresowań. W przypadku wspierania rozwoju przedsiębiorczości niezbędna jest współpraca z instytucjami otoczenia biznesu. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości powinno być realizowane poprzez zapewnienie dostępu do preferencyjnych warunków, takich jak: źródła kapitału, usługi doradcze czy szkoleniowe.

2.2.2. Wspieranie inicjatyw oddolnych.

Ekonomia społeczna odgrywa kluczową rolę w społecznym rozwoju lokalnym, oparta jest na wartościach takich jak: solidarność, partycypacja i samorządność. Ekonomia społeczna wykorzystując zasoby ludzkie działa komplementarnie do sektora prywatnego i publicznego, zapobiega wykluczeniu społecznemu oraz łagodzi napięcia społeczne, wspomaga również proces budowania społeczeństwa obywatelskiego. Dzięki temu, iż przedsiębiorstwa społeczne mogą pełnić bardzo różnorodne funkcje, istnieje możliwość ich działania we wszystkich sektorach, a kluczowe znaczenie w ich funkcjonowaniu ma działanie na rzecz ludzi. Znaczenie ekonomii społecznej w dzisiejszych czasach jest ogromne, dlatego też ważne jest wspieranie tego sektora gospodarki, chociażby poprzez utworzenie Inkubatora Centrum Aktywności Lokalnej. Promowanie inicjatyw lokalnych tworzonych w postaci centrów aktywności lokalnej może mieć miejsce poprzez organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Celem takich spotkań jest integracja społeczna w lokalnym środowisku oraz kreowanie tożsamości lokalnej.

2.2.3. Włączenie społeczne osób starszych.

Osoby starsze chcą być aktywne zarówno duchem, jak i ciałem. W związku z tym niezbędne jest stworzenie programu współpracy z osobami starszymi, badanie ich potrzeb, prowadzenie działań profilaktycznych, a przede wszystkim zapobieganie ich wykluczeniu. Ludzie starsi chcą być czynni, w związku z tym z dużą chęcią udzielają się na spotkaniach Klubów Seniora czy Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Również działania mające na celu kampanie sprzyjające spotkaniom międzypokoleniowym są niezwykle istotne. Ludzie starsi często są mylnie pojmowani jako osoby bierne i nieposiadające ambicji i pragnień. Należy przykładać wszelkich starań, aby zmienić ten tok myślenia – aby osoby starsze jak najdłużej

pozostawały aktywne, zarówno umysłowo, jak i fizycznie. W celu wykorzystania potencjału i doświadczenia ludzi starszych należy wysłuchać ich głosu dotyczącego realizacji zadań gminy. Utworzenie Gminnej Rady Seniorów da możliwość czynnego udziału osób starszych w realizacji zadań jednostki.

II.2.3. Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań priorytetowych

Poniżej, w tabelach od 3 do 6, zaprezentowane zostały zadania do realizacji w ramach przyjętych celów szczegółowych.

Tabela 3 Cel szczegółowy 1.1 Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna

<i>Cel główny 1. Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców.</i>
<i>Cel szczegółowy 1.1. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna.</i>
<i>Działanie priorytetowe 1.1.1. Ukształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej.</i> Zadania: 1.1.1.1. Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej. 1.1.1.2. Dostosowanie do potrzeb mieszkańców obiektów użyteczności publicznej. 1.1.1.3. Przystosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych. 1.1.1.4. Stworzenie programu estetyzacji przestrzeni miejskiej. 1.1.1.5. Utworzenie Parku Miejskiego. 1.1.1.6. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w pobliżu centrum Włoszczowy.
<i>Działanie priorytetowe 1.1.2. Ograniczenie niskiej emisji oraz innych zanieczyszczeń do środowiska.</i> Zadania: 1.1.2.1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej. 1.1.2.2. Wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii. 1.1.2.3. Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej. 1.1.2.4. Wspieranie budowy obwodnicy Włoszczowy.
<i>Działanie priorytetowe 1.1.3. Dostosowanie usług publicznych do potrzeb osób starszych.</i> Zadania: 1.1.3.1. Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w mieście. 1.1.3.2. Tworzenie prozdrowotnej przestrzeni publicznej. 1.1.3.3. Utworzenie społecznego Domu Pomocy Diennej dla osób starszych. 1.1.3.4. Uruchomienie Zintegrowanego Programu Profilaktycznego dla osób starszych.

Tabela 4 Cel szczegółowy 1.2 Atrakcyjna oferta rekreacji, kultury i edukacji

<i>Cel główny 1. Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców.</i> <i>Cel szczegółowy 1.2. Atrakcyjna oferta rekreacji, kultury i edukacji.</i>
<i>Działanie priorytetowe 1.2.1. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej.</i> Zadania: 1.2.1.1. Wykreowanie rozpoznawalnego regionalnego produktu rekreacji dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych: lasów, zbiorników wodnych itp. 1.2.1.2. Utworzenie Interaktywnego Centrum Energetycznego. 1.2.1.3. Modernizacja, rozbudowa i zwiększanie atrakcyjności szlaków rowerowych i ścieżek edukacyjnych. 1.2.1.4. Rozbudowa tras do nordic walking'u. 1.2.1.5. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie. 1.2.1.6. Modernizacja Stadionu Sportowego im. Mariana Górskiego.
<i>Działanie priorytetowe 1.2.2. Wspieranie rozwoju kultury.</i> Zadania: 1.2.2.1. Modernizacja obiektów kulturalnych. 1.2.2.2. Wspieranie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu. 1.2.2.3. Wspieranie działań związanych z upamiętnieniem wydarzeń historycznych i kulturowych. 1.2.2.4. Stworzenie stałego kalendarza wydarzeń kulturalnych. 1.2.2.5. Wspieranie udziału środowiska lokalnego w tworzeniu kultury.
<i>Działanie priorytetowe 1.2.3. Doskonalenie systemu edukacji.</i> Zadania: 1.2.3.1. Organizowanie wysokiej jakości systemu kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym wzmacniającego rozwój kompetencji kluczowych. 1.2.3.2. Zapewnienie dla wszystkich dzieci miejsc w przedszkolach. 1.2.3.3. Utworzenie placówki opieki żłobkowej.
<i>Działanie priorytetowe 1.2.4. Rozwój usług prozdrowotnych.</i> Zadania: 1.2.4.1. Wprowadzenie systemu rowerów miejskich. 1.2.4.2. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie zdrowego trybu życia.

Tabela 5 Cel szczegółowy 2.1 Wzrost aktywności gospodarczej

<i>Cel główny 2. Włoszczowa gminą przedsiębiorczą.</i> <i>Cel szczegółowy 2.1. Wzrost aktywności gospodarczej.</i>
<i>Działanie priorytetowe 2.1.1. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców.</i> Zadania: 2.1.1.1. Pobudzanie tworzenia oraz rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw. 2.1.1.2. Wykreowanie specjalizacji gospodarczej regionu. 2.1.1.3. Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości. 2.1.1.4. Zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług. 2.1.1.5. Zagospodarowanie pod działalność gospodarczą terenów zlokalizowanych w obrębie peronu Włoszczowa Północ.
<i>Działanie priorytetowe 2.1.2. Przygotowanie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych.</i> Zadania: 2.1.2.1. Wyznaczenie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych. 2.1.2.2. Stworzenie oferty inwestycyjnej, m.in. poprzez wprowadzenie terenów do Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Tabela 6 Cel szczegółowy 2.2 Wzrost aktywności społecznej

<i>Cel główny 2. Włoszczowa gminą przedsiębiorczą.</i> <i>Cel szczegółowy 2.2. Wzrost aktywności społecznej.</i>
<i>Działanie priorytetowe 2.2.1. Wspieranie organizacji pozarządowych.</i> Zadania: 2.2.1.1. Tworzenie warunków do realizacji zainteresowań i samorozwoju mieszkańców. 2.2.1.2. Wspieranie działań zmierzających do tworzenia trójsektorowych partnerstw. 2.2.1.3. Wspieranie Forum Organizacji Pozarządowych. 2.2.1.4. Współdziałanie z organizacjami otoczenia biznesu. 2.2.1.5. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnej.
<i>Działanie priorytetowe 2.2.2. Wspieranie inicjatyw oddolnych.</i> Zadania: 2.2.2.1. Utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej. 2.2.2.2. Inicjowanie oraz prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych programach pomocowych z UE oraz środkach krajowych. 2.2.2.3. Wspieranie inicjatyw lokalnych. 2.2.2.4. Utworzenie funduszu obywatelskiego. 2.2.2.5. Utworzenie Gminnej Rady Sportu.

Działanie priorytetowe 2.2.3. Włączenie społeczne osób starszych.

Zadania:

2.2.3.1. Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

2.2.3.2. Opracowanie i realizacja kompleksowego programu wspierania osób starszych.

2.2.3.3. Utworzenie Gminnej Rady Seniorów.

Cel główny 1 *Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców* i cel główny 2 *Włoszczowa gminą przedsiębiorczą* dla których wskazano cele szczegółowe, działania priorytetowe oraz zadania przewidziane do realizacji, są odpowiedzią na potrzeby społeczności lokalnej. Wymienione działania priorytetowe oraz zadania będą prowadzone również w ramach procesu rewitalizacji na wyznaczonym w *Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Włoszczowa* obszarze zdegradowanym. Zaproponowane działania w obrębie celów szczegółowych potwierdzają potrzebę prowadzenia równocześnie przez gminę procesu rewitalizacji obejmującego sfery przestrzenną, społeczną, gospodarczą, środowiskową i kulturową. Działania te, podejmowane przez sektory: publiczny, prywatny oraz społeczny oraz podejmowane w partnerstwach są odpowiedzią na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów występujących na danym obszarze.

II.3. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym i regionalnym oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego

W ramach Strategii będą realizowane cele główne i szczegółowe wpisujące się w strategiczne dokumenty kraju i województwa. Wykaz dokumentów strategicznych zamieszczono w tabeli 7.

Tabela 7 Wykaz dokumentów strategicznych

Lp.	Program	Misja/Cel/Priorytet/Działanie ²
POZIOM EUROPEJSKI		
1.	Strategia Europa 2020	Cel główny 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lat, w tym poprzez zwiększenie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych imigrantów. Cel główny 2: Poprawa warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, w szczególności z myślą o tym, aby łączny poziom inwestycji publicznych i prywatnych w tym sektorze osiągnął 3% PKB; ponadto Komisja Europejska opracuje wskaźnik odzwierciedlający efektywność działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej. Cel główny 3: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 roku 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości. Cel główny 4: Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne. Cel główny 5: Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.
POZIOM KRAJOWY		
2.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo. Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem. Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela. I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka. Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki. II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki. II.3.2. Podwyższenie stopnia komercjalizacji badań. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych. II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych.

² Zapisy w tabeli przytoczono w niezmienionej formie.

		Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko. II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami. II.6.4. Poprawa stanu środowiska. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna. Cel III.1. Integracja społeczna. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.
3.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów. 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej. Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. 3.1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. 4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby. 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.
4.	Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020	Cel strategiczny 1: Oddziaływanie na poprawę jakości kapitału ludzkiego. Cel strategiczny 2: Budowanie społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy. Cel strategiczny 3: Wspieranie gospodarki, wspieranie funkcjonowania MSP. Cel strategiczny 7: Konserwacja i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego oraz ochrona różnorodności biologicznej.
POZIOM REGIONALNY I SUBREGIONALNY		
5.	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej. 1.2 Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakość życia w regionie. Cel strategiczny 2: Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu. 2.4 Pakietyzacja i komercjalizacja produktu turystycznego – czyli rynkowa gra zespołowa. 2.5 Specjalizacje przyszłości czyli rozwój branż, które zostaną zidentyfikowane jako rzeczywiście perspektywiczne. Cel strategiczny 3: Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki. 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego, czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości. 3.2 Usprawnianie i rozwój Regionalnego Systemu Innowacji, czyli potrzeba wzmocnienia istniejącego fundamentu dla przepływu i wykorzystania wiedzy. 3.3 Tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MSP, czyli dla podmiotów, które finalnie decydują o innowacyjności. Cel strategiczny 4: Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu. 4.2 Ośrodki miejskie jako subregionalne i lokalne bieguny wzrostu. Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich. 5.1 Rozwój usług publicznych. Cel strategiczny 6: Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu. 6.1 Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić

		jednocześnie środowisku i gospodarce. 6.4 Ochrona cennych zasobów przyrodniczych.
POZIOM LOKALNY		
6.	Strategia Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego	Cel strategiczny 1: Czyste i zdrowe środowisko Powiatu Włoszczowskiego. Cel strategiczny 2: Powiat Włoszczowski atrakcyjny dla inwestorów. Cel strategiczny 4: Sprawny system informacji i promocji Powiatu Włoszczowskiego. Cel strategiczny 5: Wysoka jakość świadczonych usług publicznych w Powiecie Włoszczowskim.
7.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa – aktualizacja na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019	Cel: Poprawa stanu jakości powietrza. Cel: Racjonalne wykorzystanie wody oraz zabezpieczenie potrzeb w aspekcie ilości i jakości dostarczanej wody. Cel: Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.
8.	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010-2017	Cel szczegółowy 1: Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności. Cel szczegółowy 2: Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym pomocy. Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom niepełnosprawnym i starszym. Cel szczegółowy 4: Tworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych. Cel szczegółowy 5: Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki najbliższymi. Cel szczegółowy 6: Aktywizacja osób z zaburzeniami psychicznymi.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wskazanych w tabeli 7 dokumentów strategicznych

Tabela 8 Matryca zależności pomiędzy celami Strategii a dokumentami regionalnymi

Dokument	Cele główne	
	Cel 1 Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców	Cel 2 Włoszczowa gminą przedsiębiorczą
Strategia badań i innowacyjności (rsi3) Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014– 2020+	Inteligentne specjalizacje	
	Przemysł metalowo – odlewniczy	–
	Zasobooszczędne budownictwo	X
	Nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze	–
	Turystyka zdrowotna i prozdrowotna	–
	Specjalizacje horyzontalne	
	Technologie informacyjno –telekomunikacyjne	X
	Branża targowo- kongresowa	–
	Zrównoważony rozwój energetyczny	X
Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 – wersja 5.0	Obszary strategicznej interwencji	
	Obszar Gór Świętokrzyskich	–
	Obszar uzdrowiskowy	–
	Obszary wiejskie o najgorszym dostępie do usług publicznych	X
	Obszary funkcjonalne miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze	–
	Obszar funkcjonalny Kielc - realizacja w ramach ZIT	–

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Badań i Innowacyjności (RSI3) – Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014–2020+ (styczeń 2014) oraz RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 – wersja 5.0 (grudzień 2014.)

II.4. Źródła finansowania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii oraz harmonogram ich realizacji

Działania zawarte w Strategii będą finansowane przez różne podmioty. W tabeli 8 przedstawione zostały potencjalne źródła finansowania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach opracowanej Strategii. Wskazano priorytety inwestycyjne (określone na okres programowania UE 2014-2020), w ramach których można uzyskać wsparcie finansowe dla zawartych w Strategii zadań.

Tabela 9 Możliwości finansowania zadań wskazanych w Strategii

<i>LP.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Priorytet inwestycyjny/inne</i>	<i>Program operacyjny /inne</i>
1.1.1.1.	Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej.	<u>Priorytet inwestycyjny 2c:</u> Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia. <u>Priorytet inwestycyjny 11i:</u> Inwestycje w zdolności instytucjonalne i w sprawność administracji publicznej oraz efektywność usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrego rządzenia.	RPO WŚ 2014-2020 PO Inteligentny Rozwój 2014-2020, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020 PO Polska Cyfrowa 2014-2020
1.1.1.2.	Dostosowanie do potrzeb mieszkańców obiektów użyteczności publicznej.	<u>Priorytet inwestycyjny 10a:</u> Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.	RPO WŚ 2014-2020
1.1.1.3.	Przystosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	<u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	RPO WŚ 2014-2020/ W zależności od rodzaju działań.
1.1.1.4.	Stworzenie programu estetyzacji przestrzeni miejskiej.	<u>Priorytet inwestycyjny 6d:</u> Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020
1.1.1.5.	Utworzenie Parku Miejskiego.	<u>Priorytet inwestycyjny 6c:</u> Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	RPO WŚ 2014-2020
1.1.1.6.	Przygotowanie terenów pod budownictwo	<u>Priorytet inwestycyjny 3a:</u> Promowanie przedsiębiorczości,	RPO WŚ 2014-2020

	mieszkaniowe w pobliżu centrum Włoszczowy.	w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	
1.1.2.1.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.	<u>Priorytet inwestycyjny 4c:</u> Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym. <u>Priorytet inwestycyjny 4.iii:</u> Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.1.2.2.	Wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii.	<u>Priorytet inwestycyjny 4c:</u> Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym. <u>Priorytet inwestycyjny 4.iii:</u> Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.1.2.3.	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej.	<u>Priorytet inwestycyjny 6b:</u> Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.	RPO WŚ 2014-2020
1.1.2.4.	Wspieranie budowy obwodnicy Włoszczowy.	<u>Priorytet inwestycyjny 7b:</u> Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.1.3.1.	Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w mieście.	Środki własne/w zależności od rodzaju działań.	-
1.1.3.2.	Tworzenie prozdrowotnej przestrzeni publicznej.	<u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	RPO WŚ 2014-2020

		<u>Priorytet inwestycyjny 6.iv:</u> Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojennych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.1.3.3.	Utworzenie społecznego Domu Pomocy Diennej dla osób starszych.	<u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. <u>Priorytet inwestycyjny 9a:</u> Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.1.3.4.	Uruchomienie Zintegrowanego Programu Profilaktycznego dla osób starszych.	<u>Priorytet inwestycyjny 9a:</u> Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.1.1.	Wykreowanie rozpoznawalnego regionalnego produktu rekreacji dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych: lasów, zbiorników wodnych itp.	<u>Priorytet inwestycyjny 3dd:</u> Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji. <u>Priorytet inwestycyjny 6c:</u> Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. <u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. <u>Priorytet inwestycyjny 8b:</u> Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcenie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój.	RPO WŚ 2014-2020 PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020

		<u>Priorytet inwestycyjny 8vi:</u> Aktywne i zdrowe starzenie się. <u>Priorytet inwestycyjny 9v:</u> Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	
1.2.1.2.	Utworzenie Interaktywnego Centrum Energetycznego.	<u>Priorytet inwestycyjny 6c:</u> Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. <u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.1.3.	Modernizacja, rozbudowa i zwiększenie atrakcyjności szlaków rowerowych i ścieżek edukacyjnych.	<u>Priorytet inwestycyjny 6c:</u> Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. <u>Priorytet inwestycyjny 6d:</u> Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. <u>Priorytet inwestycyjny 6.iii:</u> Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.2.1.4.	Rozbudowa tras do nordic walking’u.	<u>Priorytet inwestycyjny 6c:</u> Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. <u>Priorytet inwestycyjny 6d:</u> Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. <u>Priorytet inwestycyjny 6.iii:</u> Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.2.1.5.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie.	<u>Priorytet inwestycyjny 10a:</u> Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.1.6.	Modernizacja Stadionu Sportowego im. Mariana	<u>Priorytet inwestycyjny 9b:</u> Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich	RPO WŚ 2014-2020

	Górskiego.	i wiejskich.	
1.2.2.1.	Modernizacja obiektów kulturalnych.	Priorytet inwestycyjny 6c: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Priorytet inwestycyjny 6d: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Priorytet inwestycyjny 6.iii: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.2.2.2.	Wspieranie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu.	Priorytet inwestycyjny 6c: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Priorytet inwestycyjny 6d: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Priorytet inwestycyjny 6.iii: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.2.2.3.	Wspieranie działań związanych z upamiętnieniem wydarzeń historycznych i kulturowych.	Priorytet inwestycyjny 8b: Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcenie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.2.4.	Stworzenie stałego kalendarza wydarzeń kulturalnych.	Środki własne/inne.	-
1.2.2.5.	Wspieranie udziału środowiska lokalnego w tworzeniu kultury.	Priorytet inwestycyjny 8b: Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcenie upadających regionów przemysłowych	RPO WŚ 2014-2020

		i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój.	
1.2.3.1.	Organizowanie wysokiej jakości systemu kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym wzmacniającego rozwój kompetencji kluczowych.	Priorytet inwestycyjny 10a: Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej. Priorytet inwestycyjny 2c: Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.3.2.	Zapewnienie dla wszystkich dzieci miejsc w przedszkolach.	Priorytet inwestycyjny 10a: Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.3.3.	Utworzenie placówki opieki żłobkowej.	Priorytet inwestycyjny 10a: Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.	RPO WŚ 2014-2020
1.2.4.1.	Wprowadzenie systemu rowerów miejskich.	Priorytet inwestycyjny 6c: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Priorytet inwestycyjny 6d: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Priorytet inwestycyjny 6.iii: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	RPO WŚ 2014-2020 PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
1.2.4.2.	Realizacja programów profilaktycznych w zakresie zdrowego trybu życia.	Priorytet inwestycyjny 8vi: Aktywne i zdrowe starzenie się. Priorytet inwestycyjny 9a: Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.	RPO WŚ 2014-2020
2.1.1.1.	Pobudzanie tworzenia oraz rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw.	Priorytet inwestycyjny 3dd: Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do	RPO WŚ 2014-2020

		angażowania się w procesy innowacji. Priorytet inwestycyjny 9v: Wsparcie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	PO Inteligentny Rozwój 2014-2020
2.1.1.2.	Wykreowanie specjalizacji gospodarczej regionu.	Priorytet inwestycyjny 3dd: Wsparcie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.	PO Inteligentny Rozwój 2014-2020
2.1.1.3.	Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości.	Priorytet inwestycyjny 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	RPO WŚ 2014-2020 PO Inteligentny Rozwój 2014-2020
2.1.1.4.	Zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług.	Priorytet inwestycyjny 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	RPO WŚ 2014-2020
2.1.1.5.	Zagospodarowanie pod działalność gospodarczą terenów zlokalizowanych w obrębie peronu Włoszczowa Północ.	Priorytet inwestycyjny 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	RPO WŚ 2014-2020
2.1.2.1	Wyznaczenie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych.	Priorytet inwestycyjny 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	RPO WŚ 2014-2020
2.1.2.2.	Stworzenie oferty inwestycyjnej, m.in. poprzez wprowadzenie terenów do Specjalnej Strefy Ekonomicznej.	Środki własne/inne.	-
2.2.1.1.	Tworzenie warunków do realizacji zainteresowań i samorozwoju mieszkańców.	Priorytet inwestycyjny 11i: Inwestycje w zdolności instytucjonalne i w sprawność administracji publicznej oraz efektywność usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrego rządzenia.	PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020/ W zależności od rodzaju działań.
2.2.1.2.	Wspieranie działań zmierzających do tworzenia trójsektorowych partnerstw.	Priorytet inwestycyjny 9b: Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich	RPO WŚ 2014-2020

		i wiejskich. Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	
2.2.1.3.	Wspieranie Forum Organizacji Pozarządowych.	Środki własne/inne.	-
2.2.1.4.	Współdziałanie z organizacjami otoczenia biznesu.	Priorytet inwestycyjny 3dd: Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.	PO Inteligentny Rozwój 2014-2020
2.2.1.5.	Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnej.	Priorytet inwestycyjny 9b: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Priorytet inwestycyjny 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie. Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	RPO WŚ 2014-2020 PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
2.2.2.1.	Utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej.	Priorytet inwestycyjny 9b: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Priorytet inwestycyjny 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie. Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	RPO WŚ 2014-2020 PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
2.2.2.2.	Inicjowanie oraz prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych programach pomocowych z UE oraz środkach krajowych.	Środki własne/inne.	-
2.2.2.3.	Wspieranie inicjatyw lokalnych.	Priorytet inwestycyjny 8b: Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym	RPO WŚ 2014-2020

		poprzez przekształcenie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój. Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	
2.2.2.4.	Utworzenie funduszu obywatelskiego.	Środki własne/inne.	-
2.2.2.5.	Utworzenie Gminnej Rady Sportu.	Środki własne/inne.	-
2.2.3.1.	Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.	Środki własne/inne.	-
2.2.3.2.	Opracowanie i realizacja kompleksowego programu wspierania osób starszych.	Priorytet inwestycyjny 8vi: Aktywne i zdrowe starzenie się. Priorytet inwestycyjny 9b: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	RPO WŚ 2014-2020 PO Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
2.2.3.3.	Utworzenie Gminnej Rady Seniorów.	Środki własne/inne.	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wytycznych do Programów Operacyjnych na lata 2014-2020

Tabela 10 Harmonogram realizacji zadań zaplanowanych w Strategii

LP.	Nazwa zadania	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.1.1.1.	Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej.										
1.1.1.2.	Dostosowanie do potrzeb mieszkańców obiektów użyteczności publicznej.										
1.1.1.3.	Przystosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.										
1.1.1.4.	Stworzenie programu estetyzacji przestrzeni miejskiej.										
1.1.1.5.	Utworzenie Parku Miejskiego.										
1.1.1.6.	Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w pobliżu centrum Włoszczowy.										
1.1.2.1.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.										
1.1.2.2.	Wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii.										
1.1.2.3.	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej.										
1.1.2.4.	Wspieranie budowy obwodnicy Włoszczowy.										
1.1.3.1.	Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w mieście.										
1.1.3.2.	Tworzenie prozdrowotnej przestrzeni publicznej.										
1.1.3.3.	Utworzenie społecznego Domu Pomocy Diennej dla osób starszych.										
1.1.3.4.	Uruchomienie Zintegrowanego Programu Profilaktycznego dla osób starszych.										

1.2.1.1.	Wykreowanie rozpoznawalnego regionalnego produktu rekreacji dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych lasów, zbiorników wodnych itp.										
1.2.1.2.	Utworzenie Interaktywnego Centrum Energetycznego.										
1.2.1.3.	Modernizacja, rozbudowa i zwiększenie atrakcyjności szlaków rowerowych i ścieżek edukacyjnych.										
1.2.1.4.	Rozbudowa tras do nordic walking'u.										
1.2.1.5.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie.										
1.2.1.6.	Modernizacja Stadionu Sportowego im. Mariana Górskiego.										
1.2.2.1.	Modernizacja obiektów kulturalnych.										
1.2.2.2.	Wspieranie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu.										
1.2.2.3.	Wspieranie działań związanych z upamiętnieniem wydarzeń historycznych i kulturowych.										
1.2.2.4.	Stworzenie stałego kalendarza wydarzeń kulturalnych.										
1.2.2.5.	Wspieranie udziału środowiska lokalnego w tworzeniu kultury.										
1.2.3.1.	Organizowanie wysokiej jakości systemu kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym wzmacniającego rozwój kompetencji kluczowych.										
1.2.3.2.	Zapewnienie dla wszystkich dzieci miejsc w przedszkolach.										
1.2.3.3.	Utworzenie placówki opieki żłobkowej.										

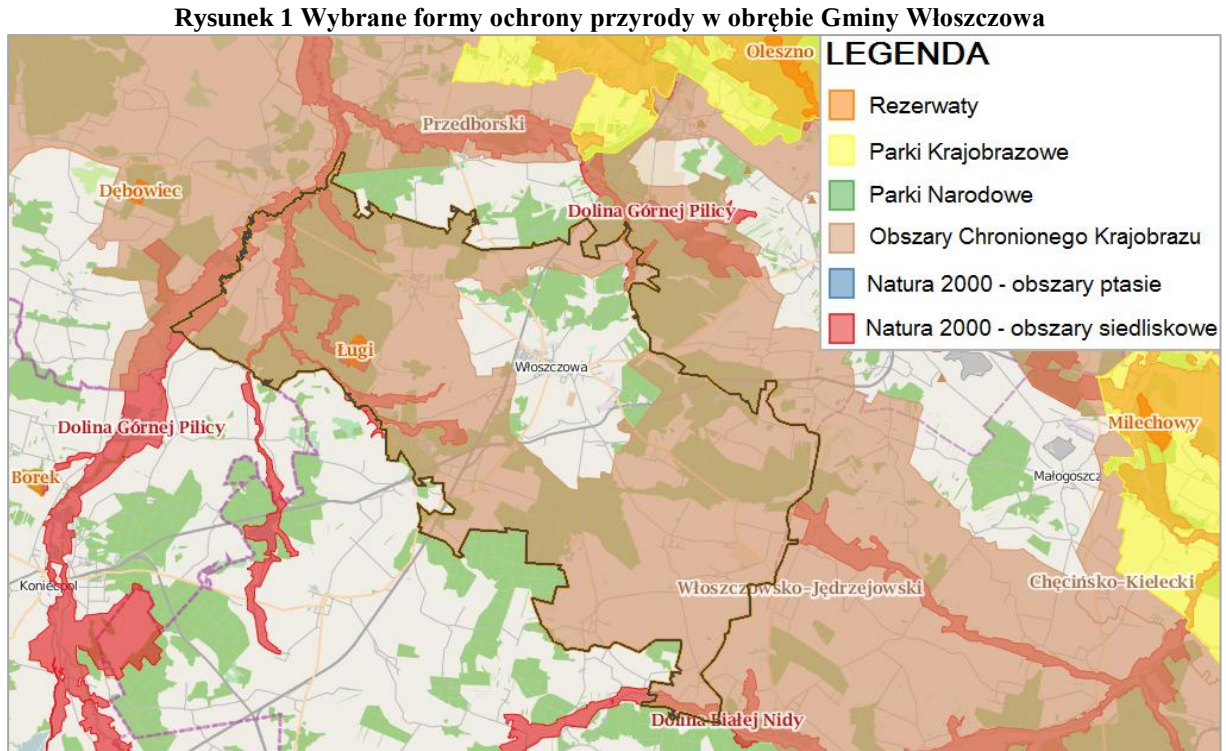
1.2.4.1.	Wprowadzenie systemu rowerów miejskich.										
1.2.4.2.	Realizacja programów profilaktycznych w zakresie zdrowego trybu życia.										
2.1.1.1.	Pobudzanie tworzenia oraz rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw.										
2.1.1.2.	Wykreowanie specjalizacji gospodarczej regionu.										
2.1.1.3.	Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości.										
2.1.1.4.	Zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług.										
2.1.1.5.	Zagospodarowanie pod działalność gospodarczą terenów zlokalizowanych w obrębie peronu Włoszczowa Północ.										
2.1.2.1.	Wyznaczenie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych.										
2.1.2.2.	Stworzenie oferty inwestycyjnej, m.in. poprzez wprowadzenie terenów do Specjalnej Strefy Ekonomicznej.										
2.2.1.1.	Tworzenie warunków do realizacji zainteresowań i samorozwoju mieszkańców.										
2.2.1.2.	Wspieranie działań zmierzających do tworzenia trójsektorowych partnerstw.										
2.2.1.3.	Wspieranie Forum Organizacji Pozarządowych.										
2.2.1.4.	Współdziałanie z organizacjami otoczenia biznesu.										
2.2.1.5.	Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnej.										
2.2.2.1.	Utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej.										

2.2.2.2.	Inicjowanie oraz prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych programach pomocowych z UE oraz środkach krajowych.										
2.2.2.3.	Wspieranie inicjatyw lokalnych.										
2.2.2.4.	Utworzenie funduszu obywatelskiego.										
2.2.2.5.	Utworzenie Gminnej Rady Sportu.										
2.2.3.1.	Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.										
2.2.3.2.	Opracowanie i realizacja kompleksowego programu wspierania osób starszych.										
2.2.3.3.	Utworzenie Gminnej Rady Seniorów.										

Źródło: Opracowanie własne

II.5. Wpływu realizacji Strategii na środowisko

Gminę Włoszczowa, ze względu na swoje usytuowanie, należy zaliczyć do obszarów szczególnie atrakcyjnych pod względem ukształtowania terenu, jak również walorów krajobrazowych. Znaczna część obszaru gminy (81,4%) jest chroniona prawnie przez rozmaite formy ochrony przyrody. Zasięg tych form przedstawiono na rysunku 1.

Źródło: Internetowy Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, geoserwis.gdos.gov.pl (2014 r.)

Do form ochrony przyrody w Gminie Włoszczowa należą:

- * Rezerwat przyrody:
 - Rezerwat Ługi.
- * Obszar chronionego krajobrazu:
 - Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu.
- * Pomniki przyrody:
 - topola czarna (nr rej. 366),
 - sosna pospolita (nr rej. 365),
 - grupa drzew: lipa drobnolistna 6 szt. (nr rej. 296),
 - grupa drzew: lipa drobnolistna 4 szt. (nr rej. 297),
 - grupa drzew: dąb szypułkowy 25 szt. (nr rej. 72),

- grupa drzew: dąb szypułkowy 5 szt. (nr rej. 368),
- dąb szypułkowy (nr rej. 367).
- * Obszary Natura 2000:
 - Dolina Górnej Pilicy,
 - Dolina Białej Nidy.

Ponadto, teren Gminy Włoszczowa położony jest w obrębie dwóch głównych zbiorników wód podziemnych, tj.: GZWP 408 i 409 Niecka Miechowska oraz korytarza ekologicznego Częstochowa-Wschód (GKPdC-4), wchodzącego w skład Korytarza Południowo-Centralnego (KPdC) i korytarza Dolina Nidy. Na terenie gminy zlokalizowane są ujęcia wód podziemnych oraz ich strefy ochronne.

W ramach określenia czy w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego proponowanych działań w niniejszej *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024*, przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213 poz. 1397), oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 817) dokonano analizy w kontekście kwalifikacji przedsięwzięć ujętych w dokumencie Strategii według podziału w ww. aktach prawnych.

Należy zaznaczyć, iż na etapie sporządzania Strategii nie jest możliwe dokonanie szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko niektórych działań, ponieważ nie jest znana dokładna lokalizacja niektórych przedsięwzięć, jak również ich skala powierzchniowa.

Zgodnie z ww. rozporządzeniami, ze względu na swój charakter żadne z działań ujętych w Strategii nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Część z zadań po ustaleniu lokalizacji lub powierzchniowej skali oddziaływania inwestycji może spełnić kryteria przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zadaniami tymi są:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej – w odniesieniu do § 3 ust. 1. pkt 68 i 79³;

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213 poz. 1397) z uwzględnieniem zmian w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 817).

- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w pobliżu centrum Włoszczowy – w odniesieniu do § 3 ust. 1. pkt 53, 68 i 79⁴;
- wyznaczenie i kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych – w odniesieniu do § 3 ust. 1. pkt 52, 68 i 79⁵.

Wśród zadań Strategii znajduje się również grupa takich, których realizacja może się wiązać z nieznacznym wpływem na środowisko, zarówno w pozytywnym, jak i negatywnym znaczeniu. Zadaniami tymi są:

- utworzenie Parku Miejskiego;
- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej;
- wsparcie budowy obwodnicy Włoszczowy;
- likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w mieście;
- wykreowanie rozpoznawalnego regionalnego produktu rekreacji dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych: lasów, zbiorników wodnych itp.;
- modernizacja, rozbudowa i zwiększanie atrakcyjności szlaków rowerowych i ścieżek edukacyjnych;
- rozbudowa tras do nordic walking'u;
- budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie;
- modernizacja Stadionu Sportowego im. Mariana Górskiego;
- wprowadzenie systemu rowerów miejskich;
- zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług;
- zagospodarowanie pod działalność gospodarczą terenów zlokalizowanych w obrębie peronu Włoszczowa Północ.

Pozostałe działania oddziaływać będą neutralnie na analizowane elementy środowiska przyrodniczego.

Realizacja projektu w głównej mierze wpłynie pozytywnie na:

- lokalny krajobraz i dobra materialne ze względu na ukształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej oraz rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej;
- klimat i powietrze, ze względu na działania ograniczające niską emisję oraz inne zanieczyszczenia do atmosfery;

⁴ jw.

⁵ jw.

- mieszkańców i turystów, ze względu na realizację szeregu działań przyczyniających się do wzrostu jakości ich życia.

Należy zaznaczyć, iż na etapie sporządzania Strategii nie jest możliwe dokonanie szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ nie jest znana dokładna lokalizacja niektórych przedsięwzięć, jak również ich powierzchnia. Ocena ta nie zastępuje *Prognozy oddziaływania na środowisko*, której obowiązek przeprowadzenia dla m.in. skutków realizacji dokumentów strategicznych opracowywanych przez organy administracyjne nakłada *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi odrębny dokument, którego głównym celem jest analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem zadań zawartych w Strategii. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015–2024* został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach (pismo z dnia 4 maja 2015 r., znak: WPN-II.411.15.2015.ML oraz uwagach zawartych w piśmie z dnia 31 lipca 2015 r., znak: WPN-II.410.80.2015.ML) oraz Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Kielcach (pismo z 8 maja 2015 r., znak: SEV.9022.5.32.2015). Sporządzoną Prognozę poddano ocenie przez właściwe organy oraz procesowi konsultacji społecznych. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 11 września 2015 r., znak: WPN-II.410.80.2015.ML jak i Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie z dnia 3 sierpnia 2015 r., znak: SEV.9022.5.56.2015 nie wnieśli zastrzeżeń oraz wyrazili pozytywną opinię przedstawionych dokumentów. W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy Gminy Włoszczowa nie wnieśli uwag oraz nie przedstawili żadnych wniosków.

Prognoza nie zastępuje *Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*, która to będzie wymagana w przypadku realizacji przedsięwzięć w oparciu o *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. Nr 213 poz. 1397) oraz *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2013 poz. 817).

Znaczącą grupę przedsięwzięć Strategii tworzą inwestycje polegające głównie na zadaniach budowy lub rozbudowy obiektów, zabiegów modernizacyjno-remontowych, a także przygotowaniu terenów pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe oraz inwestycyjne. Integracja na środowisko nastąpi przede wszystkim na etapie realizacji tych zadań, powodując przejściowe uciążliwości. Oddziaływania takie mają charakter odwracalny, chwilowy oraz występować mogą w relatywnie krótkim czasie. Znaczący wpływ na środowisko będzie odczuwalny poprzez:

- emisję zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliwa przez pojazdy mechaniczne w silnikach spalinowych w trakcie prac budowlanych i modernizacyjnych;
- uciążliwości hałasowe związane z wykonywaniem robót budowlanych;
- odpady powstające w trakcie wykonywania robót ziemnych i budowlanych.

Pomimo negatywnych przejściowych uciążliwości, po zakończeniu realizacji przedsięwzięć będzie widoczny efekt społeczny i ekologiczny.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej zmniejszy zapotrzebowanie na ciepło, co będzie się wiązać z mniejszym spalaniem paliw energetycznych oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dodatkowe wsparcie w postaci wykorzystywania odnawialnych źródeł energii pozwoli spotęgować efekt.

Przygotowanie i prowadzenie prac docieplenia budynków w ramach termomodernizacji powinno w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Konieczność uwzględniania obecności ptaków i nietoperzy podczas remontów budynków wynika z przepisów prawa polskiego i wspólnotowego. W przypadku konieczności ingerencji w środowisko flory i fauny objętej ochroną należy wcześniej uzyskać stosowne pozwolenie w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Odnawialne Źródła Energii jest pojęciem szerokim i w jego zakres wchodzi wiele przedsięwzięć, których realizacja może wpływać na środowisko. Strategia zakłada wsparcie tego typu przedsięwzięć, jednak na etapie projektowania dokumentu nie ma decyzji odnośnie kierunku wsparcia. Brak jest informacji, które z projektów uzyskają odpowiednie wsparcie. Pod pojęciem wsparcia kryje się również promowanie OZE oraz zachęcanie inwestorów do realizacji nowych inwestycji wspieranych OZE. Działania te będą się głównie odnosić do nowych przedsiębiorstw powstających w ramach planowanej strefy inwestycyjnej, celem stworzenia wizerunku strefy inwestycyjnej przyjaznej środowisku.

Należy jednak zaznaczyć, że inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii (farmy fotowoltaiczne, instalacje do produkcji biokomponentów, obiekty do produkcji energii

z biomasy, biogazu, geotermia itp.) mogą mieć negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Farmy fotowoltaiczne mogą potencjalnie zaburzać migrację zwierząt, powodować efekt lustra wody, olśnienia i efekt termiczny. Farmy fotowoltaiczne mają istotny wpływ na wartości wizualne krajobrazu, który wynika głównie z zajmowania przez te instalacje dużych obszarów w przypadku instalacji naziemnych. Farmy wiatrowe stanowią natomiast dominujący element krajobrazu otoczenia, mogą zaburzyć lokalne ekosystemy poprzez stwarzanie dla przelatujących ptaków i nietoperzy śmiertelnych pułapek w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach intensywnie wykorzystywanych przez te zwierzęta. Zwiększenie wykorzystania biomasy, może doprowadzić do zmiany aktualnych cech krajobrazu rolniczego. Pozostałe instalacje służące pozyskiwaniu energii z OZE mogą również w przypadku niewłaściwej, nieprzemyślanej lokalizacji stanowić degradujący element krajobrazu.

Ograniczenie emisji spalin nastąpi również wskutek uruchomienia systemu rowerów miejskich. Poprawie ulegnie również klimat akustyczny. Przekonując mieszkańców do jazdy na rowerze zmniejszy się przyrost ilości samochodów w gminie. Zadanie przewiduje również poszerzenie długości ścieżek rowerowych. Planowane odcinki będą prowadzone wzdłuż ciągów jezdnych oraz istniejących szlaków pieszych. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i powierzchnię ziemi będzie znikome i ograniczać się będzie tylko do zerwania na niektórych odcinkach nawierzchni trawiastej. Cenna warstwa humusowa po zerwaniu powinna zostać zagospodarowana np. w urządzeniu zieleni miejskiej.

Budowa obwodnicy miasta jest w planach już od kilkadziesiąt lat, na chwilę obecną nie został ustalony ostateczny przebieg obwodnicy, a jedynie warianty proponowanego przebiegu drogi. Starostwo Powiatowe we Włoszczowie wraz z Gminą Włoszczowa podpisały porozumienie ze Świętokrzyskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Kielcach, dotyczące wsparcia w formie pomocy rzeczowej przy realizacji tego zadania (opracowanie: studium wykonalności z koncepcją obwodnicy, programu funkcjonalno-użytkowego oraz uzyskania decyzji środowiskowej).

Obwodnica miasta przyczyni się do zmniejszenia poziomu hałasu w centrum poprzez odciążenie z ruchu samochodowego, poza jego granice. Ponadto ekrany ochronne oraz nowe drzewostany w pobliżu dróg będą stanowiły barierę akustyczną i będą tłumiły uciążliwy hałas komunikacyjny. Budowa obwodnicy przełoży emisję gazów z terenów miasta poza jego obręb, co spowoduje, że mniejszy procent ludności będzie narażony na kontakt z produktami spalania paliw. Ulegnie również poprawa płynności ruchu pojazdów, co także zmniejszy emisję zanieczyszczeń. Należy jednak uwzględnić, iż wspierane przedsięwzięcie będzie

związane z negatywną ingerencją w środowisko. Głównym negatywnym oddziaływaniem będzie znaczna ingerencja w środowisko przyrodnicze, zmiana krajobrazu, przekształcenie obszarów zielonych w powierzchnie twarde, wzrost emisji hałasu i zanieczyszczeń na nowych obszarach, powstawanie barier dla migracji zwierząt i roślin. Negatywne oddziaływanie może wystąpić również w trakcie budowy obwodnicy, która we wszystkich proponowanych wariantach zlokalizowana jest w strefie pośredniej ujęć wody podziemnej. Realizacja tej inwestycji może spowodować zaburzenia stosunków wodnych w rejonie inwestycji oraz utrudniać spływ wód powierzchniowych.

Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej pozwoli zapobiegać usuwaniu nieczystości ciekłych w sposób, który prowadzi do zanieczyszczenia gleb i wód, co będzie miało duże znaczenie dla środowiska. Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków, a co za tym idzie zanieczyszczenia środowiska wodno-glebowego.

Przeznaczenie części dotychczasowych terenów zielonych na tereny inwestycyjne i mieszkaniowe może się wiązać zubożeniem występującej tam szaty roślinnej i zmianą warunków bytowania zwierząt. Planuje się, że działalność ta będzie skoncentrowana na obszarach w granicach miasta Włoszczowa. Tereny te są już w pewnym stopniu przekształcone antropogenicznie, a więc mało wrażliwe na przemiany środowiskowe. Oddziaływanie negatywne nie powinno być znaczące. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych, a także przygotowanie pod budownictwo mieszkaniowe to zadania, które mogą wyznaczać ramy dla dalszych działań będących źródłem negatywnych oddziaływań. Nastąpi napływ nowych przedsiębiorstw i powstaną nowe budynki mieszkalne. Powstanie nowych obiektów będzie się wiązać z dodatkową emisją zanieczyszczeń do atmosfery oraz wytwarzaniem odpadów. Działania polegające na wspieraniu przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii spowoduje, iż skala tych uciążliwości będzie nieznaczna.

Wykreowanie rozpoznawalnego regionalnego produktu rekreacji dzięki wykorzystaniu zasobów naturalnych to działanie polegające na zwiększeniu estetyki wokół kwalifikowanych obiektów. Tereny zostaną zagospodarowane w sposób umożliwiający wypoczynek, staną się przyjazne zarówno dla mieszkańców, jak i osób odwiedzających gminę. Działanie to spowoduje zwiększenie nagromadzenia ludności wokół tych obiektów, co będzie się wiązało z powstawaniem większej ilości odpadów, głównie opakowaniowych. Należy więc zadbać o zapewnienie właściwej gospodarki odpadami na tych obszarach.

Korzystnymi zadaniami, które wpłyną na poprawę krajobrazu miejskiego i gminy będą działania z zakresu modernizacji terenów i obiektów np.:

- likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w mieście;
- modernizacja Stadionu Sportowego im. Mariana Górskiego;
- budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie.

Działania te poprawią estetykę i sprawią, że gmina stanie się bardziej przyjazna dla mieszkańców i turystów. Pod pojęciem likwidacji barier architektoniczno-urbanistycznych kryje się głównie dostosowanie obiektów dla osób starszych i niepełnosprawnych. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 we Włoszczowie oraz modernizacja Stadionu Sportowego stworzą warunki do lepszego rozwoju zarówno najmłodszych, jak również dojrzałych mieszkańców gminy. Ingerencja w środowisko przyrodnicze w przypadku tych zadań będzie znikoma.

W ramach działania polegającego na utworzeniu Parku Miejskiego planuje się wyznaczenie i zagospodarowanie obszaru w południowej części miasta pod cele rekreacyjne. Na obszarze tym ulegnie polepszeniu różnorodność biologiczna poprzez nasadzenie nowych gatunków drzew i krzewów, a zarazem krajobraz.

Zagospodarowanie pod działalność gospodarczą terenów zlokalizowanych w obrębie peronu Włoszczowa Północ jest związane z działaniem zapewnienia terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług. Uciążliwością podczas realizacji tej inwestycji będzie wzmocniony hałas akustyczny podczas prac modernizacyjnych oraz utrudnienia w płynności ruchu pieszych. Oddziaływanie to zniknie po realizacji zadania, a następstwem tego będą warunki sprzyjające do rozwoju w sektorze działalności usług i handlu.

Realizacja zadań w Strategii powinna również wiązać się z racjonalnym gospodarowaniem odpadów. Należy na etapie projektowania podjąć takie działania, które przyczynią się do minimalizacji strumienia odpadów z uwzględnieniem ich odzysku i ponownego użycia. Należy dążyć do realizacji celów i zadań zawartych w *Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2012-2018*. W Strategii nie planuje się takich zadań, które wiązałyby się z wytwarzaniem i wprowadzaniem szkodliwych substancji i ścieków do gleby, mogących wpłynąć na jakość gruntu.

Dążenie do osiągnięcia wyższych standardów ochrony środowiska powinno być priorytetem zarówno dla władz, jak i dla społeczności lokalnej, ze względu na to, iż środowisko przyrodnicze jest istotnym walorem gminy. Prawidłowe wykonawstwo daje gwarancję pełnej ochrony środowiska przyrodniczego przed wpływami antropogenicznymi. W większości zadań negatywny wpływ na środowisko zniknie po zakończeniu prac budowlanych i uporządkowaniu terenu. W przypadku występowania

niekorzystnych oddziaływań na środowisko istnieje możliwość i konieczność minimalizacji oddziaływań inwestycji na środowisko. Zalecane są m.in. następujące działania:

- właściwe kierowanie pracami;
- prace budowlane i modernizacyjne powinny być prowadzone wyłącznie w porze dziennej, maszynami oraz pojazdami o najlepszych parametrach akustycznych, aby jak najbardziej zmniejszyć uciążliwość hałasu;
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dotrzymywanie terminów wykonywania prac budowlanych;
- nadzór nad skutecznością i jakością realizacji;
- stosowanie wysokiej klasy rozwiązań technicznych;
- oszczędzanie podczas budowy surowców takich jak: woda, piasek i energia;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

III.CZEŚĆ WDROŻENIOWA

III.1. Ewaluacja i monitoring Strategii na lata 2015-2024

Warunkiem sprawnej oraz efektywnej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa jest wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i oceny tej Strategii wraz z towarzyszącymi jej programami rozwoju.

Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, co pozwala na wykrywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Ewaluacja natomiast ma za zadanie sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów.

Opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji umożliwi gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów założonych w Strategii. Pozwoli również na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych aktualizacji oraz korekt. Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele szczegółowe, działania priorytetowe oraz zaplanowane przedsięwzięcia. Monitoring Strategii prowadzony będzie w zakresie finansowym oraz rzeczowym. Zakres finansowy dotyczyć będzie monitorowania poprawności oraz efektywności wydawanych środków, natomiast zakres rzeczowy związany będzie z efektywnością podejmowanych działań oraz postępem we wdrażaniu Strategii.

Ewaluacja Strategii będzie prowadzona w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych projektów i inwestycji w niej zapisanych, a jej ocena opierać się będzie na pięciu zasadniczych kryteriach:

- 1) Skuteczność – pozwala określić czy zostały osiągnięte cele Strategii założone na etapie programowania.
- 2) Efektywność – pozwala ocenić poziom ekonomiczności Strategii.
- 3) Użyteczność – pozwala ocenić zgodności celów Strategii z faktycznymi problemami i potrzebami grupy docelowej.
- 4) Trafność – obrazuje do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom wskazanym do danego obszaru.
- 5) Trwałość – pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Ewaluacja działań zawartych w *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024* zostanie podzielona na następujące części:

- ex-ante (przed realizacją Strategii) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem niniejszej Strategii);
- on-going (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół Strategiczny, który będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii w co najmniej dwuletnich okresach;
- mid-term (w połowie okresu realizacji) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego nastąpi aktualizacja Strategii;
- ex-post (na zakończenie Strategii) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach Strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Wprowadzenie systemu monitoringu oraz powiązanego z nim systemu ewaluacji pozwoli wyeliminować w dużym stopniu problem dezaktualizacji założeń i celów zawartych w Strategii, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów realizujących poszczególne projekty, zmian prawodawstwa oraz innych warunków i okoliczności mogących wpłynąć na zasadność podejmowanych działań. Oprócz modyfikacji poszczególnych elementów Strategii w trakcie jej realizacji możliwe będzie uwzględnienie nowych, dodatkowych działań (zadań), które będą wpisywać się w wyznaczone cele strategiczne i operacyjne.

Za wdrożenie Strategii odpowiedzialny jest Burmistrz, natomiast za prowadzenie monitorowania i ewaluacji – Zespół Strategiczny, powołany przez Burmistrza na etapie opracowania Strategii. Zespół składa się z 17 członków będących: pracownikami Urzędu Gminy, reprezentantami jednostek organizacyjnych gminy, reprezentantami organizacji pozarządowych i przedsiębiorców oraz reprezentantami Młodzieżowej Rady Miejskiej. Zespół Strategiczny będzie się zbierał co najmniej raz na dwa lata, a do jego zadań należeć będzie m.in.:

- przedstawienie wniosków z realizacji poszczególnych celów priorytetowych;
- monitorowanie oraz ocena wdrażania poszczególnych działań;
- sformułowanie wniosków i zaleceń odnośnie wprowadzenia usprawnień w kwestii wdrażania Strategii;
- opracowanie sprawozdań z posiedzeń.

Przewodniczący Zespołu Strategicznego zobowiązany jest przedstawić Radzie Miejskiej sprawozdanie sporządzone przez Zespół Strategiczny. Rada Miejska analizować będzie postępy w realizacji Strategii, a jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- 1) akceptację sprawozdań z realizacji Strategii, w szczególności osiągnięcia celów i rezultatów;
- 2) analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Strategii Rozwoju;
- 3) aktualizację Strategii Rozwoju;
- 4) uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane mieszkańcom gminy, jak również wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy, a także podczas spotkań z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi itp.

Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy powinno być procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów.

W kolejnym rozdziale przedstawiono zestaw podstawowych wskaźników monitorowania realizacji Strategii oraz rozwoju miasta.

III.2. Wskaźniki realizacji Strategii

Tabela 11 Wskaźniki rozwoju jednostki terytorialnej

LP.	Nazwa wskaźnika		Wartość wyjściowa wskaźnika dla Gminy Włoszczowa na koniec:		Wartość wskaźnika – średnia ogółem dla województwa na koniec:	Wartość wskaźnika – średnia ogółem dla Polski na koniec:	Pożądana wartość wskaźnika na:
			2008	2013	2013	2013	31.12.2023
Wskaźniki realizacji Celu głównego 1. Włoszczowa gminą zaspokajającą potrzeby społeczne mieszkańców.							
1.	Liczba ludności ogółem		20 304	20 008	-	-	-
2.	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w [%] ludności ogółem ⁶	w wieku przedprodukcyjnym	20,50	18,00	17,3	18,2	-
3.		w wieku produkcyjnym	63,10	62,90	62,9	63,4	powyżej średniej krajowej w 2023 roku
4.		w wieku poprodukcyjnym	16,40	19,00	19,8	18,4	-
5.	Migracje na pobyt stały – saldo migracji na 1000 osób		-2,8	-2,5	-2,2	-0,5	powyżej 0
6.	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		-1,0	-3,0	-2,7	-0,5	powyżej 0
7.	Dochody ogółem na 1 mieszkańca		2 028,68	2 604,57	3 333,70	3 746,78	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
8.	Dochody własne na 1 mieszkańca		919,54	1 370,19	1 425,02	2 041,56	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
9.	Wydatki ogółem na 1 mieszkańca		1 948,12	2 495,10	3 319,71	3 750,29	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
10.	Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca		122,72	171,07	575,10	664,76	powyżej średniej krajowej w 2023 r.

⁶ Docelowy udział % w 2023 r. określono tylko dla grupy ludności „w wieku produkcyjnym”, ponieważ ma ona najważniejsze znaczenie dla osiągnięcia założonych celów Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015-2024

11.	Wydatki bieżące na 1 mieszkańca		1 831,06	2 324,04	2 749,90	3 086,19	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
12.	Osoby w gospodarstwach domowych korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców		106,63	79,32	107,81	80,74	poniżej średniej krajowej w 2023 r.
13.	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (od 3 do 5 lat)		48,00	69,7	71,0	74,1	100
14.	Liczba dzieci w szkołach podstawowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców		61	58	54	56	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
15.	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji w % ogółu ludności	sieć wodociągowa	71,3%	72,8%	84,6%	88%	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
16.		sieć kanalizacyjna	47,00%	49,6% ⁷	51,5%	65,1%	-
Wskaźniki realizacji Celu głównego 2. Włoszczowa gminą przedsiębiorczą.							
17.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców		22	33	29	32	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
18.	Udział [%] dochodów własnych w dochodach ogółem		45,33	52,61	42,75	54,49	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
19.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]		9,4	9,8	11,3	8,8	poniżej średniej krajowej w 2023 r.
20.	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności		67 ⁸	59	75	95	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
21.	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności		668 ⁹	754	866	1057	powyżej średniej krajowej w 2023 r.
22.	Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym		103	120	138	167	powyżej średniej krajowej w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego według stanu na dzień 31.12.2013 r.

⁷ Z uwagi na możliwość korzystania przez mieszkańców z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy nie wskazano wartości docelowej dla tego wskaźnika.

⁸ Wartości wskaźnika podane dla roku 2009.

⁹ Wartości wskaźnika podane dla roku 2009.

Spis tabel

Tabela 1 Schemat analizy SWOT	9
Tabela 2 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa.....	10
Tabela 3 Cel szczegółowy 1.1 Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna.....	27
Tabela 4 Cel szczegółowy 1.2 Atrakcyjna oferta rekreacji, kultury i edukacji	28
Tabela 5 Cel szczegółowy 2.1 Wzrost aktywności gospodarczej	29
Tabela 6 Cel szczegółowy 2.2 Wzrost aktywności społecznej	29
Tabela 7 Wykaz dokumentów strategicznych.....	31
Tabela 8 Matryca zależności pomiędzy celami Strategii a dokumentami regionalnymi	34
Tabela 9 Możliwości finansowania zadań wskazanych w Strategii	35
Tabela 10 Harmonogram realizacji zadań zaplanowanych w Strategii	44
Tabela 11 Wskaźniki rozwoju jednostki terytorialnej.....	60

Spis rysunków

Rysunek 1 Wybrane formy ochrony przyrody w obrębie gminy Włoszczowa.	48
---	----

Spis schematów

Schemat 1 Wizja, misja i cele główne Gminy Włoszczowa	17
---	----